

ร่างพระราชบัญญัติการประกันสังคม พ.ศ.
นางสาวรักชนก ศรีนอก กับคณะ เป็นผู้เสนอ
(ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการประกันสังคม
พ.ศ.

หลักการ
ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง พบปัญหาในการดำเนินงานของสำนักงานประกันสังคมและกองทุนประกันสังคมในหลายภาคส่วนอันมีที่มาจากความล้มเหลวของโครงสร้างการบริหารของสำนักงานประกันสังคมที่ถูกออกแบบขึ้นเมื่อหลายสิบปีก่อนเพื่อการบริหารจัดการการนำส่งและจัดเก็บเงินสมทบเพื่อจัดสรรประโยชน์ทดแทนเป็นหลัก แต่เมื่อกองทุนประกันสังคมมีขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้ภารกิจด้านการลงทุนมีความซับซ้อนเทียบเท่าสถาบันการเงินขนาดใหญ่ ระบบราชการแบบเดิมจึงมีข้อจำกัดเรื่องความคล่องตัวและการดึงดูดบุคลากรที่มีอาชีพ อีกทั้งสำนักงานประกันสังคมยังมีปัญหาด้านธรรมาภิบาล ทำให้ผู้ประกันตนขาดความเชื่อมั่นต่อสำนักงานและกองทุน และส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของการประกันสังคมของไทยอย่างร้ายแรง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การประกันสังคม
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

“พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การประกันสังคมครอบคลุมถึงบุคคลซึ่งทำงานเป็นลูกจ้างให้ได้รับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองอย่างเป็นธรรม เพื่อยกระดับการบริหารจัดการและการลงทุนของกองทุนประกันสังคมให้มีความโปร่งใส เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และตรวจสอบได้ กำหนดอำนาจของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเรียกบุคคลหรือเอกสาร เข้าไปในสถานประกอบการ ค้นสถานที่ หรือยึดอายัดทรัพย์สิน เพื่อประกอบการพิจารณาหรือบังคับให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้การเปิดเผยข้อมูลบางประเภทเป็นความลับ กำหนดให้นายจ้างต้องจัดทำทะเบียนผู้ประกันตนและให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ และกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวเป็นการจำกัดเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำรงระบบประกันสังคม การรักษาเสถียรภาพทางการเงินของกองทุนประกันสังคม การคุ้มครองสิทธิของผู้ประกันตนโดยรวม การป้องกันการทุจริต การให้บริการทางการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ และการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะอื่น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว”

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกันสังคม พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ข้าราชการ

(๒) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๓) บุคคลซึ่งมีกฎหมายอื่นกำหนดให้ไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๔) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ลูกจ้าง” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้าง และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย

“ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินทุกประเภทที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นค่าตอบแทนการทำงานในวันและเวลาทำงานปกติไม่ว่าจะคำนวณตามระยะเวลาหรือคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ และให้หมายความรวมถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้ในวันหยุดและวันลาซึ่งลูกจ้างไม่ได้ทำงานด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกำหนดคำนวณหรือจ่ายในลักษณะใดหรือโดยวิธีการใด และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“วันทำงาน” หมายความว่า วันที่กำหนดให้ลูกจ้างทำงานตามปกติ

“ผู้ประกันตน” หมายความว่า ผู้ซึ่งจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้

“การคลอดบุตร” หมายความว่า การที่ทารกออกจากครรภ์มารดาซึ่งมีระยะเวลาดังครรภ์ไม่น้อยกว่ายี่สิบแปดสัปดาห์ ไม่ว่าทารกจะมีชีวิตรอดอยู่หรือไม่

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงถึงขนาดไม่อาจประกอบการทำงานตามปกติได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“ว่างงาน” หมายความว่า การที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเนื่องจากนิติสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตามสัญญาจ้างแรงงานสิ้นสุดลง

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย หรือธรณีพิบัติภัย ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนประกันสังคม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนประกันสังคม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนประกันสังคม

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกองทุนประกันสังคม และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการกองทุนประกันสังคมด้วย

“อนุกรรมการ” หมายความว่า อนุกรรมการของคณะอนุกรรมการซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงประธานอนุกรรมการด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนประกันสังคม

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของกองทุนประกันสังคม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ บรรดาเรื่องที่ต้องเสนอต่อรัฐมนตรีหรือต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้เสนอ

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

บททั่วไป

หมวด ๑

กองทุนประกันสังคม

มาตรา ๘ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนประกันสังคม”

ให้กองทุนเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อการอื่นอันเกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการประกันสังคม

มาตรา ๙ กองทุนประกอบไปด้วยทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสมทบจากรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๗
- (๒) เงินเพิ่มตามมาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๖
- (๓) เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๔๔
- (๔) ผลประโยชน์ของกองทุน รวมไปถึงดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
- (๕) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความจำเป็นเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๖) เงินที่ได้รับจากการบริจาคหรือเงินอุดหนุน
- (๗) เงินค่าธรรมเนียมและเงินที่ตกเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้
- (๘) ทรัพย์สินที่ซื้อหรือที่มีผู้บริจาคให้
- (๙) รายได้อื่น

มาตรา ๑๐ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำการกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำการนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
- (๔) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

ของกองทุน

มาตรา ๑๑ การหาประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการและจะมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนตามความเหมาะสมก็ได้

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนภายในประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนไม่น้อยกว่าสองแห่ง ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุน ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการกระจายความเสี่ยงด้วย และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการหาประโยชน์ของกองทุนภายในประเทศ ให้ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนมีหน้าที่และอยู่ในบังคับบทบัญญัติต่าง ๆ

ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
 เสมือนหนึ่งกองทุนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนส่วนบุคคล แล้วแต่กรณี

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในต่างประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้
 สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจาก
 หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการ
 กองทุน

การให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดการกองทุนใน
 ประเทศหรือในต่างประเทศ คุณสมบัติของผู้รับดำเนินการ วิธีดำเนินการ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ให้
 เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๒ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุนตามหลักเกณฑ์
 และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓ กองทุนไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
 และรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

หมวด ๒

คณะกรรมการกองทุนประกันสังคม

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนประกันสังคม”
 ประกอบด้วยเลขาธิการคนหนึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอีกจำนวนไม่เกินสิบสามคน ซึ่งเป็น
 ผู้แทนฝ่ายรัฐบาล ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน

ให้จำนวนของผู้แทนฝ่ายรัฐบาล ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน มีสัดส่วน
 สอดคล้องกับอัตราการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนของแต่ละฝ่าย

ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งผู้แทนฝ่ายรัฐบาล สำหรับ
 ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนให้มาจากการเลือกตั้ง โดยนายจ้างและผู้ประกันตนทุกคนเป็นผู้มี
 สิทธิเลือกตั้งผู้แทนของฝ่ายตนทุกคน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรี
 กำหนด

ในการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก หรือเมื่อตำแหน่งประธานคณะกรรมการว่างลง ให้
 เลขาธิการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมเพื่อลงมติเลือกกรรมการคนหนึ่งซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่งเป็น
 ประธานคณะกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

เลขาธิการอาจแต่งตั้งพนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

มาตรา ๑๕ ให้ถือว่ากรรมการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสิบสามคน เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้าน การเงิน การคลัง ด้านระบบงานประกันสังคม ด้านบริหารการลงทุน ด้านบริหารจัดการ ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์

ให้ที่ปรึกษาของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยที่ปรึกษาซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ให้นำความตามมาตรา ๒๐ ที่เกี่ยวข้องกับการพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระมาใช้กับที่ปรึกษาของคณะกรรมการโดยอนุโลมด้วย

มาตรา ๑๗ กรรมการ และที่ปรึกษาของคณะกรรมการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๖ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย และไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือได้พ้นโทษจำคุกนั้นมาแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐเพราะทุจริตต่อหน้าที่
- (๘) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือมีประโยชน์ได้เสียในกิจการที่เป็นคู่สัญญาหรือมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับสำนักงานไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (๙) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

มาตรา ๑๘ กรรมการซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในการนับวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง หากกรรมการดำรงตำแหน่งเป็นระยะเวลาเกินหนึ่งปี แต่มีเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดสี่ปี ให้ถือว่ากรรมการนั้นดำรงตำแหน่งครบวาระหนึ่งแล้ว

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กรรมการดำรงตำแหน่งครบตามวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ถูกถอดถอน

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗

ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายรัฐบาลพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุแห่งมาตรานี้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง

ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุแห่งมาตรานี้โดยเหลือระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตามวาระไม่เกินหนึ่งปี ให้คณะกรรมการประกอบไปด้วยกรรมการจำนวนเท่าที่เหลืออยู่

ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุแห่งมาตรานี้ก่อนครบกำหนดวาระเป็นระยะเวลาว่าหนึ่งปี ให้จัดการเลือกตั้งเพื่อหาบุคคลอื่นเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเพื่อเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้บุคคลซึ่งเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลงนั้นมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งเข้าแทน

เพื่อประโยชน์ในการนับวาระการดำรงตำแหน่ง หากบุคคลซึ่งเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลงดำรงตำแหน่งเกินกว่าหนึ่งปีก่อนครบกำหนดวาระ ให้ถือว่ากรรมการนั้นดำรงตำแหน่งครบวาระหนึ่งแล้ว

ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายรัฐบาล ผู้แทนฝ่ายนายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุแห่งมาตรานี้ และยังไม่ได้มีการดำเนินการตามวรรคสอง หรือวรรคสี่ แล้วแต่กรณี หรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจำนวนเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๒๑ กรรมการอาจถูกถอดถอนได้

รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจถอดถอนกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายรัฐบาล

นายจ้างจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนนายจ้างทั้งหมดมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอให้รัฐมนตรีใช้อำนาจถอดถอนกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้าง

ผู้ประกันตนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนผู้ประกันตนทั้งหมดมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอให้รัฐมนตรีใช้อำนาจถอดถอนกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน

การเข้าชื่อกันเพื่อเสนอให้รัฐมนตรีใช้อำนาจถอดถอนกรรมการตามวรรคสามและวรรคสี่ ต้องระบุถึงพฤติการณ์อันควรถูกถอดถอนของกรรมการผู้ถูกเข้าชื่อให้ถอดถอนนั้น

ในกรณีที่รัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่ากรรมการผู้ถูกเข้าชื่อให้ถอดถอนนั้นมีพฤติการณ์อันควรถูกถอดถอนจริง ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีสั่งถอดถอนกรรมการนั้น

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกองทุน สำนักงาน และงานที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ของการประกันสังคม
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการตรากฎหมายลำดับรอง ประกาศ และระเบียบ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) กำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุนและออกระเบียบเพื่อจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง
- (๔) จัดการเงินของกองทุนหรือพิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน และกำกับดูแลการจัดการกองทุน
- (๕) กำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินกองทุน และการเก็บรักษาเงินกองทุน
- (๖) ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน แผนการเงิน และงบประมาณที่กองทุนและสำนักงานจะดำเนินการในแต่ละปี
- (๗) พิจารณางบดุล รายงานการรับจ่ายเงินกองทุนและรายงานการปฏิบัติงาน ประจำปีของสำนักงานเกี่ยวกับการประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้
- (๘) กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ประกันตน นายจ้าง สถานพยาบาล และหน่วยบริการเป็นประจำทุกปี เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา มาตรฐาน และคุณภาพบริหารจัดการงานประกันสังคม
- (๙) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในการร้องทุกข์ วิธีพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ และมาตรการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกันตนซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๐) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการ และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการ
- (๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๑๒) แต่งตั้งผู้แทนเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนน ในการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทหรือหน่วยงานอื่นใดที่กองทุนถือหุ้นอยู่
- (๑๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ
- มาตรา ๒๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม
- กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น
- ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
- มติในที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากเว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการจะแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งส่งเอกสารหรือข้อมูลที่จำเป็นมาพิจารณาได้ ในการนี้จะสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๒๖ กรรมการ ที่ปรึกษาของคณะกรรมการ อนุกรรมการ และบุคคลในคณะทำงาน อาจได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๓

คณะอนุกรรมการ

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการกองทุนประกันสังคม ดังนี้

- (๑) คณะอนุกรรมการการแพทย์
- (๒) คณะอนุกรรมการลงทุน
- (๓) คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง
- (๔) คณะอนุกรรมการธรรมาภิบาล
- (๕) คณะอนุกรรมการตรวจสอบ
- (๖) คณะอนุกรรมการอุทธรณ์

มาตรา ๒๘ โดยมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗ เป็นประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการรวมจำนวนไม่เกินเก้าคนต่อคณะอนุกรรมการ

การแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นอนุกรรมการ ต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติและความเหมาะสมต่อตำแหน่งของบุคคลซึ่งจะได้รับแต่งตั้งนั้นโดยเคร่งครัดด้วย

มาตรา ๒๙ ให้อนุกรรมการมีวาระการดำรงคราวละสองปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยอนุกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ให้นำความตามมาตรา ๒๐ ที่เกี่ยวข้องกับการพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระมาใช้กับอนุกรรมการโดยอนุโลมด้วย

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่คณะกรรมการโดยมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ เห็นว่าอนุกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนมีพฤติการณ์อันควรถูกถอดถอน ให้คณะกรรมการมีอำนาจถอดถอนอนุกรรมการนั้นออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๓๑ ให้คณะอนุกรรมการการแพทย์มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการดำเนินงานในการให้บริการทางการแพทย์

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดประโยชน์ทดแทนที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์

(๓) ให้คำปรึกษาและแนะนำในทางการแพทย์แก่คณะกรรมการและเลขาธิการ

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

อนุกรรมการการแพทย์ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล หรือด้านอื่น ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการแพทย์

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการลงทุนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการลงทุนและแนวทางการกำหนดสัดส่วนการลงทุนของกองทุน

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

(๓) ติดตามตรวจสอบการลงทุนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การลงทุนของกองทุน

(๔) ศึกษาวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์หรือในทางที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของการประกันสังคมในด้านการลงทุน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการลงทุน หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

อนุกรรมการลงทุนต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางเศรษฐศาสตร์ การเงิน การประกันภัย หรือทางกฎหมาย หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการบริหารการลงทุน หรือด้านอื่น ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการลงทุน

มาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง โดยครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านสินเชื่อ การลงทุน สภาพคล่อง และด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ประเมิน ติดตาม กำกับดูแลและทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ

(๓) ติดตาม ดูแลและสนับสนุนให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการเสนอวิธีป้องกันและวิธีลดความเสี่ยง อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับการดำเนินงานของกองทุน

(๔) รายงานความเสี่ยงที่สำคัญสถานะของความเสี่ยง และแนวทางในการจัดการความเสี่ยง ความคืบหน้าในการกำกับความเสี่ยงและผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการความเสี่ยงหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

อนุกรรมการบริหารความเสี่ยงต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางกำรประกันสังคม เศรษฐศาสตร์ การเงิน การประกันภัย หรือทางกฎหมาย หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการบริหาร ความเสี่ยงหรือด้านอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการ บริหารความเสี่ยง

มาตรา ๓๔ ให้คณะอนุกรรมการธรรมาภิบาลมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอนโยบายการบริหารจัดการกองทุนที่ดีต่อคณะกรรมการ
- (๒) ติดตามตรวจสอบและกำกับดูแลการบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายการ บริหารจัดการกองทุนที่ดี
- (๓) เสนอแนะและให้ความเห็นแก่คณะกรรมการในการบริหารจัดการกองทุนให้สอดคล้องกับ กฎระเบียบและนโยบายการบริหารจัดการกองทุนที่ดี
- (๔) พิจารณาเปิดเผยข้อมูลในกรณีที่เกิดรายการที่เกี่ยวข้องหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์ให้มีความถูกต้องและครบถ้วน
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ ธรรมาภิบาลหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

อนุกรรมการธรรมาภิบาลต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางกำรบริหารธุรกิจ การเงิน การประกันภัย หรือทางกฎหมาย หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลกิจการ ที่ดีหรือด้านอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการธรรมาภิ บาล

มาตรา ๓๕ ให้คณะอนุกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาคณะกรรมการเกี่ยวกับการตรวจสอบกองทุน
- (๒) ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการในการแก้ไขกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการบริหารกองทุน เมื่อได้รับการร้องขอจากคณะกรรมการ
- (๓) กำหนดมาตรฐานหรือมาตรการเกี่ยวกับระบบ และการควบคุมการตรวจสอบการบริหาร กองทุน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดวางระบบควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน การควบคุมความเสียหายเกี่ยวกับการ ใช้จ่ายเงิน หรือการอื่นตามที่เห็นสมควร
- (๔) เสนอแนะให้กองทุนแก้ไขข้อบกพร่องหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือมติคณะรัฐมนตรี และเสนอแนะในประการอื่นที่เกี่ยวข้องตามสมควร ตลอดจน ติดตามการดำเนินการแก้ไขและการปฏิบัติตามคำแนะนำ
- (๕) สอบทานให้มีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเปิดเผย
- (๖) พิจารณาเสนอแนะขอบเขตการตรวจสอบ และแผนงานการตรวจสอบแก่หน่วยงาน ตรวจสอบภายในของกองทุน
- (๗) พิจารณาสอบทานรายงานผลการตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบภายในกองทุนและ ติดตามผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเพื่อรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

อนุกรรมการตรวจสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฏหมาย การเงิน การคลัง หรือทางกฏหมาย หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการตรวจสอบภายใน หรือด้านอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบ

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการอุทธรณ์มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๑๓๓ และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว

(๒) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอุทธรณ์ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

อนุกรรมการอุทธรณ์ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในระบบงานประกันสังคม การแพทย์ การแรงงาน หรือทางกฏหมาย หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการพิจารณาอุทธรณ์ หรือด้านอื่น ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอุทธรณ์

หมวด ๔

สำนักงานกองทุนประกันสังคม

มาตรา ๓๗ ให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ เรียกว่า “สำนักงานกองทุนประกันสังคม” ตั้งอยู่ ณ สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

กองทุนอาจตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดตามความจำเป็นก็ได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การใดซึ่งนายจ้าง ผู้ประกันตน หรือบุคคลอื่นมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการทางธุรการต่อกองทุน คณะกรรมการ หรือต่อเลขาธิการ ให้ดำเนินการนั้นผ่านสำนักงานใหญ่ หรือผ่านสาขาหรือตัวแทน ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเก็บเงินสมทบ จ่ายประโยชน์ทดแทน รวมทั้งดำเนินงานต่าง ๆ ของกองทุนและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

(๓) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุนเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๔) รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และเยียวยาความเสียหายตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๙ ให้กองทุนมีเลขาธิการคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของกองทุนและสำนักงาน โดยขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งคณะกรรมการสรรหาเสนอ เป็นเลขาธิการ

การแต่งตั้งเลขาธิการให้ทำเป็นสัญญาจ้างตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด โดยประธานคณะกรรมการเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง

สัญญาจ้างตามวรรคสอง อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การประเมินผลงาน การพ้นจากตำแหน่ง การเลิกจ้าง ค่าจ้าง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ

เลขาธิการอยู่ในตำแหน่งตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างซึ่งต้องไม่เกินคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๔๑ เมื่อมีความจำเป็นต้องสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นเลขาธิการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาคนหนึ่งมีจำนวนไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นเลขาธิการ ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลที่คณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่เห็นสมควร จำนวนสามคน
- (๒) บุคคลที่กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายรัฐบาลเห็นสมควร จำนวนสองคน
- (๓) บุคคลที่กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้างเห็นสมควร จำนวนสองคน
- (๔) บุคคลที่กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนเห็นสมควร จำนวนสองคน

กรรมการสรรหาจะต้องเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการมีส่วนได้เสียของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะกับสำนักงานในช่วงสองปีที่ผ่านมาให้สาธารณชนทราบและต้องไม่เป็นผู้มีคดีความเป็นส่วนเดียวกับสำนักงานในช่วงเวลาดังกล่าว

กรรมการและกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นเลขาธิการ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการคัดเลือกกรรมการ

มาตรา ๔๒ กรรมการสรรหาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗

ให้นำความตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ มาใช้กับกรรมการสรรหาและการประชุมคณะกรรมการสรรหาโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ การสรรหาบุคคลเพื่อเป็นเลขาธิการให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่ได้ให้ความยินยอมเข้ารับการคัดเลือกเป็นหนังสือ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกันสังคม โดยไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗ จำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินห้าคน พร้อมทั้งรายละเอียดความเหมาะสมของบุคคลดังกล่าวเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ รวมทั้งต้องเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อนั้นต่อสาธารณชน

(๒) ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งหนึ่งในบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นเลขาธิการ

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นเลขาธิการ ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการตาม (๑) ข้างต้นจนกว่าคณะกรรมการจะมีมติแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นเลขาธิการ

เมื่อคณะกรรมการมีมติแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นเลขาธิการแล้ว ให้กรรมการสรรหาพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๖ ให้กรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

กำหนดระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคัดเลือกเลขาธิการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๔ ให้ถือว่าเลขาธิการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาและแต่งตั้งบุคคลเป็นเลขาธิการ

มาตรา ๔๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗

(๔) ไม่ผ่านการประเมินผลงาน

(๕) ถูกเลิกจ้างตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

(๖) คณะกรรมการมีมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ให้เลิกจ้างเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย

มาตรา ๔๖ เลขาธิการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ รวมทั้งคำสั่ง นโยบาย และมติของคณะกรรมการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานและการเงินของกองทุน เพื่อจัดทำแผนงาน โครงการ แผนการดำเนินงานประจำปีของกองทุน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยของพนักงาน ตลอดจนการกำหนดเงินเดือนและเงินอื่น รวมถึงการสงเคราะห์และสวัสดิการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๔) จัดทำรายงานการบัญชีและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

(๕) ประสานงาน กำกับดูแล และติดตามการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

มาตรา ๔๗ ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของกองทุน การปฏิบัติงานของเลขาธิการและการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการให้เป็นไปตามข้อบังคับที่ คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ผูกพันกองทุนเว้นแต่ คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๔๘ ให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานของกองทุนประกันสังคม และรับผิดชอบ ในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนและตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

เลขาธิการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของกองทุน

มาตรา ๔๙ เมื่อตำแหน่งเลขาธิการว่างลงด้วยเหตุที่เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งตามระยะเวลา ที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง ให้เลขาธิการที่พ้นจากตำแหน่งนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าเลขาธิการตาม สัญญาจ้างใหม่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่ตำแหน่งเลขาธิการว่างลงด้วยเหตุตามมาตรา ๔๕ หรือในกรณีที่เลขาธิการไม่อยู่หรือ อยู่แต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนเลขาธิการ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรง ตำแหน่งรองเลขาธิการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนเลขาธิการ

ให้ผู้รักษาการแทนเลขาธิการมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับเลขาธิการ

หมวด ๕

ความโปร่งใสและธรรมาภิบาลของกองทุน

มาตรา ๕๐ กองทุนต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กองทุนตามมาตรฐาน การบัญชี มีบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความจริง และตามที่ควร พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๕๑ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการเสนองบการเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานการ ตรวจเงินแผ่นดินภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อ ทราบ

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบงบการเงินซึ่งกองทุนได้เสนอตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ คณะกรรมการนำเสนองบการเงินดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินสถานะของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี หรือตามกำหนดเวลาที่คณะกรรมการกำหนด แล้วให้สำนักงานเปิดเผยต่อสาธารณชน

รายงานผลการดำเนินงานและการประเมินสถานะของกองทุนตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบไปด้วย

(๑) รายรับ รายจ่าย และความสามารถในการดำเนินการในอนาคตของกองทุน

(๒) บันทึกการประชุมและรายงานสรุปบันทึกการประชุมของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ

(๓) รายละเอียดของสินทรัพย์ที่กองทุนถือครองเพื่อลงทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน รายงานสรุปการลงมติของผู้แทนกองทุนในการประชุมของกิจการใด ๆ ซึ่งกองทุนเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการนั้น และรายงานผลตอบแทนรายไตรมาสของการลงทุนเป็นรายสินทรัพย์

(๔) รายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจ คณะกรรมการอาจมีมติให้ชะลอการเปิดเผยบันทึกการประชุมและรายงานสรุปบันทึกการประชุมตาม (๒) หรือรายงานสรุปการลงมติของผู้แทนกองทุนตาม (๓) เฉพาะส่วนที่ไม่สมควรให้เปิดเผย แต่การชะลอนั้นต้องมีระยะเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติให้ชะลอการเปิดเผยดังกล่าว

มาตรา ๕๔ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนและสำนักงาน กรรมการ เลขาธิการ ตลอดจนพนักงาน ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของรัฐ นายจ้างและผู้ประกันตน รวมไปถึงความยั่งยืนของการประกันสังคมเป็นสำคัญ

มาตรา ๕๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและความระมัดระวัง กรรมการ เลขาธิการ ตลอดจนพนักงานต้องกระทำเยี่ยงวิญญูชนจะพึงกระทำภายใต้สถานการณ์อย่างเดียวกัน

การใดที่กรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานพิสูจน์ได้ว่า ณ เวลาที่พิจารณาเรื่องดังกล่าวการตัดสินใจของตนมีลักษณะครบถ้วนดังต่อไปนี้ ให้ถือว่ากรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและความระมัดระวังตามวรรคหนึ่งแล้ว

(๑) การตัดสินใจได้กระทำไปด้วยความเชื่อโดยสุจริตและสมเหตุสมผลว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของการประกันสังคมเป็นสำคัญ

(๒) การตัดสินใจได้กระทำบนพื้นฐานข้อมูลที่เชื่อโดยสุจริตว่าเพียงพอ และ

(๓) การตัดสินใจได้กระทำไปโดยตนไม่มีส่วนได้เสีย ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่ตัดสินใจนั้น

มาตรา ๕๖ ในการพิจารณาว่ากรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและความระมัดระวังหรือไม่ ให้คำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ตำแหน่งที่บุคคลดังกล่าวดำรงอยู่ ณ เวลานั้น

(๒) ขอบเขตความรับผิดชอบของตำแหน่งของบุคคลดังกล่าวตามที่กำหนดโดยกฎหมาย และ

(๓) คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการแต่งตั้ง
มาตรา ๕๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต กรรมการ เลขาธิการ ตลอดจน
พนักงานต้อง

- (๑) กระทำการโดยสุจริตเพื่อประโยชน์สูงสุดของการประกันสังคมเป็นสำคัญ
- (๒) กระทำการที่มีจุดมุ่งหมายโดยชอบและเหมาะสม และ
- (๓) ไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดหรือแย้งกับประโยชน์ของสำนักงานหรือกองทุนอย่างมี
นัยสำคัญ

มาตรา ๕๘ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต
ดังที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้ถือเป็นหน้าที่ซึ่งอนุกรรมการ บุคคลในคณะทำงาน ที่ปรึกษาของคณะกรรมการ
พนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนบุคคลอื่นซึ่งปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของกองทุนหรือสำนักงานตาม
พระราชบัญญัตินี้ต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดด้วย

ลักษณะ ๒

การประกันสังคม

หมวด ๑

การสำรวจการประกันสังคม

มาตรา ๕๙ เพื่อประโยชน์แก่การประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการจะสำรวจ
ปัญหาและข้อมูลด้านแรงงานก็ได้

เมื่อคณะกรรมการประสงค์จะสำรวจปัญหาและข้อมูลด้านแรงงานตามวรรคหนึ่ง ให้ออก
ประกาศขึ้นฉบับหนึ่ง โดยอย่างน้อยในประกาศนั้นต้องระบุ

- (๑) วัตถุประสงค์ในการสำรวจ
- (๒) พนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะทำการสำรวจ
- (๓) กำหนดเวลาการสำรวจปัญหาและข้อมูลด้านแรงงาน ซึ่งครั้งหนึ่งจะต้องไม่เกินสองปี

การประกาศตามมาตรานี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๐ เมื่อได้ออกประกาศตามมาตรา ๕๙ แล้ว ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการประกาศกำหนด

- (๑) แบบสำรวจ
- (๒) ระยะเวลาที่พนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งแบบสำรวจให้แก่นายจ้าง
- (๓) กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันให้นายจ้างต้องส่งคืนแบบสำรวจที่ได้กรอกรายการแล้ว
แก่พนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งต้องระบุไว้ในแบบสำรวจด้วย

การประกาศตามมาตรานี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ แบบสำรวจตามมาตรา ๖๐ (๑) ที่จะต้องส่งไปยังนายจ้างให้ส่งโดยทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่นำไปส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของนายจ้างในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของนายจ้าง ถ้าไม่พบนายจ้าง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของนายจ้างจะส่งให้แก่บุคคลใด ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่หรือทำงานในบ้าน หรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของนายจ้างนั้นก็ได้

ถ้าไม่สามารถส่งตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ ให้ใช้วิธีปิดแบบสำรวจไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่ายที่สำนักงานของนายจ้าง เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวและเวลาได้ล่วงพ้นไปเกินสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่านายจ้างได้รับแบบสำรวจนั้นแล้ว

มาตรา ๖๒ เมื่อนายจ้างได้รับแบบสำรวจแล้ว ให้นายจ้างกรอกรายการในแบบสำรวจทุกข้อตามความเป็นจริง แล้วส่งแบบสำรวจที่ได้กรอกรายการนั้นคืนให้พนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๖๐ (๓)

มาตรา ๖๓ บรรดาข้อความหรือตัวเลขที่กรอกไว้ในแบบสำรวจให้ถือเป็นความลับ ห้ามมิให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เปิดเผยข้อความหรือตัวเลขนั้นแก่บุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การประกันสังคมหรือการคุ้มครองแรงงาน เพื่อประโยชน์แห่งการศึกษาวิจัย เพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี หรือเพื่อประโยชน์อื่นของทางราชการ

หมวด ๒

ผู้ประกันตน

มาตรา ๖๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ประกันตน

(๑) ลูกจ้าง

(๒) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่ใช่ลูกจ้าง และสมัครใจเข้าเป็นผู้ประกันตนโดยประสงค์จ่ายเงินสมทบทั้งในส่วนของตนและแทนส่วนของนายจ้าง

(๓) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่ใช่ลูกจ้าง และสมัครใจเข้าเป็นผู้ประกันตนโดยประสงค์จ่ายเงินสมทบเฉพาะในส่วนของตน

มาตรา ๖๕ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) ยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้างและแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต่อกองทุนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด

มาตรา ๖๖ ในกรณีที่ผู้ประกอบการได้ว่าจ้างโดยวิธีเหมาค่าแรงมอบให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่งก็ดี มอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางานก็ดี โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจซึ่งกระทำในสถานประกอบการหรือสถานที่ทำงานของผู้ประกอบ

กิจการและเครื่องมือที่สำคัญสำหรับใช้ทำงานนั้นผู้ประกอบการเป็นผู้จัดหา กรณีเช่นว่านี้ผู้ประกอบการย่อมอยู่ในฐานะนายจ้างซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ผู้รับเหมาค่าแรงตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ยื่นแบบรายการต่อสำนักงานตามมาตรา ๖๕ ในฐานะนายจ้าง ให้ผู้รับเหมาค่าแรงมีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับนายจ้าง ในกรณีเช่นว่านี้ให้ผู้ประกอบการหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้เงินสมทบและเงินเพิ่มเพียงเท่าที่ผู้รับเหมาค่าแรงได้นำส่งสำนักงาน

มาตรา ๖๗ ให้ถือว่าบุคคลธรรมดาซึ่งทำงานในฐานะตัวแทนให้แก่นิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจ ในลักษณะการให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นลูกจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่านิติบุคคลดังกล่าวเป็นนายจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่าบุคคลใดหรือบุคคลประเภทใดเป็นลูกจ้างหรือนายจ้างตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งหรือไม่ ให้คณะกรรมการมีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๖๘ เมื่อนายจ้างยื่นแบบรายการตามมาตรา ๖๕ แล้ว ให้กองทุนออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่ นายจ้างและผู้ประกันตน ทั้งนี้ ตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด

หนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมตามวรรคหนึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ความปรากฏแก่เลขาธิการหรือจากคำร้องของลูกจ้างว่านายจ้างไม่ยื่นแบบรายการตามมาตรา ๖๕ หรือยื่นแบบรายการแล้ว แต่ไม่มีชื่อลูกจ้างบางคนซึ่งเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) ในแบบรายการนั้น ให้เลขาธิการมีอำนาจบันทึกรายละเอียดในแบบรายการตามมาตรา ๖๕ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แล้วออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมตามมาตรา ๖๘ ให้แก่นายจ้างและผู้ประกันตน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายจะดำเนินการสอบสวนก่อนก็ได้

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อกองทุนเปลี่ยนแปลงไปให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๖๙ มาใช้บังคับแก่กรณีที่นายจ้างไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้โดยอนุโลม

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่หนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญให้นายจ้างหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมต่อกองทุนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดดังกล่าว ทั้งนี้ ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๗๒ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) สิ้นสุดลง เมื่อผู้ประกันตนนั้น

(๑) ตาย

(๒) สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างตาม (๒) ได้ส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขเวลาที่ จะก่อให้เกิดสิทธิตามบทบัญญัติในลักษณะ ๓ แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ต่อไปอีกตามระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

มาตรา ๗๓ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) และมาตรา ๖๔ (๓) สิ้นสุดลง เมื่อ ผู้ประกันตนนั้น

(๑) ตาย

(๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑)

(๓) ลาออกจากการเป็นผู้ประกันตน

(๔) ได้รับการจ้างเดือนจากกองทุนให้ส่งเงินสมทบ เพราะเหตุที่ไม่ส่งเงินสมทบเป็นระยะเวลา หกเดือนติดต่อกัน และไม่ส่งเงินสมทบตามการจ้างเดือนนั้น ทั้งนี้ ตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่เลขาธิการ ประกาศกำหนด

การสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๔) ให้ถือว่าสิ้นสุดลงตั้งแต่เดือนแรกที่ไม่ส่งเงินสมทบ

ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๓) และ (๔) ได้ส่งเงินสมทบครบตาม เงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิตามบทบัญญัติในลักษณะ ๓ แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน

มาตรา ๗๔ เพื่อก่อสิทธิแก่ผู้ประกันตนในการขอรับประโยชน์ทดแทนตามบทบัญญัติลักษณะ ๓ ให้มีระยะเวลาประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) และมาตรา ๖๔ (๒) ทุกช่วงเข้าด้วยกัน

หมวด ๓

เงินสมทบ

มาตรา ๗๕ ในการคำนวณค่าจ้างเพื่อการออกเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) ให้ถือเอาค่าจ้างที่คิดเป็นรายเดือนเป็นเกณฑ์คำนวณ

ในการคำนวณค่าจ้างที่มีใช้ค่าจ้างรายเดือนให้เป็นค่าจ้างรายเดือน ให้ถือว่าค่าจ้างที่ลูกจ้าง ได้รับจริงในเดือนใดเป็นค่าจ้างรายเดือนของเดือนนั้น

เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาการส่งเงินสมทบของผู้ประกันตน ให้ถือว่าเงินสมทบที่หัก จากค่าจ้างที่จ่ายให้ลูกจ้างในเดือนใดเป็นการจ่ายเงินสมทบของเดือนนั้น และไม่ว่าเงินสมทบนั้นจะได้หักไว้หรือนำส่งเดือนละกี่ครั้ง ให้ถือว่ามีระยะเวลาในการจ่ายเงินสมทบเท่ากับหนึ่งเดือน

มาตรา ๗๖ ในการคำนวณรายได้เพื่อการออกเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) และ ๖๔ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ

มาตรา ๗๗ ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) ออกเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) ออกเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้ผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพิ่มเติมแทนนายจ้างอีกส่วนหนึ่งด้วย

ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๓) ออกเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี แต่ต้องไม่เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดอัตราเงินสมทบตามวรรคหนึ่งและวรรคสาม ให้กำหนดโดยคำนึงถึงประโยชน์ทดแทนและค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของกองทุน

การออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพิ่มเติมแทนนายจ้างตามวรรคสองของผู้ประกันตนมาตรา ๖๔ (๒) คณะกรรมการอาจกำหนดให้ต่างออกไปจากอัตราที่นายจ้างต้องสมทบตามวรรคหนึ่งก็ได้ แต่ต้องไม่มากกว่าอัตราที่นายจ้างต้องออกตามวรรคหนึ่ง

ค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงหรือรายได้ขั้นต่ำและขั้นสูงที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) หรือผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) และมาตรา ๖๔ (๓) แต่ละคน แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนแต่ละคนสำหรับเศษของเงินสมทบที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าสิบสตางค์ขึ้นไปให้นับเป็นหนึ่งบาท ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง ในกรณีที่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) ทำงานกับนายจ้างหลายรายได้คำนวณเงินสมทบจากค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างแต่ละราย

ให้คณะกรรมการประชุมเพื่อทบทวนความเหมาะสมของประกาศว่าด้วยค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงหรือรายได้ขั้นต่ำและขั้นสูงที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนตามวรรคหก อย่างน้อยทุกสามปีนับแต่วันที่ได้มีการประชุมเพื่อทบทวนครั้งก่อนหน้า

มาตรา ๗๘ ในกรณีที่ท้องที่หนึ่งท้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้าง และผู้ประกันตนได้

การออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจประกอบกับเสถียรภาพของกองทุนเป็นสำคัญ แต่จะลดหย่อนได้คราวละไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๗๙ ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) ทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตน ตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่กำหนดจ่ายค่าจ้าง

ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วน of นายจ้างส่งให้แก่กองทุนภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมทั้งยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด

ถ้านายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างตามกำหนดเวลาที่ต้องจ่ายให้นายจ้างมีหน้าที่นำส่งเงินสมทบตามที่บัญญัติไว้ในวรรคสอง โดยถือเสมือนว่ามีการจ่ายค่าจ้างแล้ว

ในกรณีที่นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนหรือเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่กองทุนเกินจำนวนที่ต้องชำระให้นายจ้างหรือผู้ประกันตนยื่นคำร้องขอรับเงินในส่วนที่เกินคืนได้ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ถ้านายจ้างหรือผู้ประกันตนมิได้เรียกเอาเงินดังกล่าวคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นำส่งเงินสมทบหรือไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รับแจ้งให้มารับเงิน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบหรือนำส่งไม่ครบตามกำหนดเวลาในมาตรา ๗๙ วรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำเตือนเป็นหนังสือให้นายจ้างนำเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือนั้น ถ้านายจ้างได้รับคำเตือนดังกล่าวแล้วแต่ยังไม่นำเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินเงินสมทบและแจ้งเป็นหนังสือให้นายจ้างนำส่งได้ ดังนี้

(๑) ถ้านายจ้างเคยนำส่งเงินสมทบมาแล้ว ให้ถือว่าจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างมีหน้าที่นำส่งในเดือนต่อมาแต่ละเดือนมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบในเดือนที่นายจ้างได้นำส่งแล้วเดือนสุดท้ายเต็มเดือน

(๒) ถ้านายจ้างซึ่งมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้แต่ไม่ยื่นแบบรายการตามมาตรา ๖๕ หรือยื่นแบบรายการตามมาตรา ๖๕ แล้ว แต่ไม่เคยนำส่งเงินสมทบ หรือยื่นแบบรายการตามมาตรา ๖๕ โดยแจ้งจำนวนและรายชื่อลูกจ้างน้อยกว่าจำนวนลูกจ้างที่มีอยู่จริง ให้ประเมินเงินสมทบจากแบบรายการที่นายจ้างเคยยื่นไว้ หรือจากจำนวนลูกจ้างที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบ แล้วแต่กรณี โดยถือว่าลูกจ้างแต่ละคนได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือนในอัตราที่ได้เคยมีการยื่นแบบรายการไว้ แต่ถ้าไม่เคยมีการยื่นแบบรายการหรือยื่นแบบรายการไม่ครบถ้วน ให้ถือว่าลูกจ้างแต่ละคนได้รับค่าจ้างรายเดือนไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่ใช้บังคับอยู่ในท้องถิ่นนั้น คูณด้วยสามสิบ

ในกรณีที่มีการพิสูจน์ได้ภายในสองปีนับแต่วันที่มีการแจ้งการประเมินเงินสมทบตามวรรคหนึ่งว่า จำนวนเงินสมทบที่แท้จริงที่นายจ้างมีหน้าที่ต้องนำส่งมีจำนวนมากกว่าหรือน้อยกว่าจำนวนเงินสมทบที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินไว้ตาม (๑) หรือ (๒) ให้กองทุนมีหนังสือแจ้งผลการพิสูจน์ให้นายจ้างทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบผลการพิสูจน์ เพื่อให้นายจ้างนำส่งเงินสมทบเพิ่มเติมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง หรือยื่นคำขอต่อกองทุนเพื่อขอให้คืนเงินสมทบ ถ้านายจ้างไม่มารับเงินดังกล่าวคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ทราบผลการพิสูจน์ ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

การนำส่งค่าเตือน การแจ้งจำนวนเงินสมทบที่ประเมินได้ และการแจ้งผลการพิสูจน์ ให้นำความในมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายรายให้นายจ้างทุกรายมีหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๙

มาตรา ๘๒ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๗๙ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมีได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย

ในกรณีที่นายจ้างมิได้หักค่าจ้างของผู้ประกันตน เพื่อส่งเป็นเงินสมทบหรือหักไว้แล้วแต่ยังไม่ครบจำนวนตามมาตรา ๗๙ วรรคหนึ่ง ให้นายจ้างรับผิดชอบใช้เงินที่ต้องส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนเต็มจำนวน และต้องจ่ายเงินเพิ่มในเงินจำนวนนี้ตามวรรคหนึ่งนับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ และในกรณีเช่นว่านี้สิทธิที่ผู้ประกันตนพึงได้รับคงมีเสมือนหนึ่งว่าผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบแล้ว

มาตรา ๘๓ เลขาธิการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนตามมาตรา ๘๒ ทั้งนี้ เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้ได้รับเงินที่ค้างชำระ

การมีคำสั่งให้ยึด आयัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะกระทำต่อเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้นายจ้างนำเงินสมทบและหรือเงินเพิ่มที่ค้างมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้นและนายจ้างไม่ชำระภายในกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าวให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการยึด आयัด และขายทอดตลาด และชำระเงินสมทบและเงินเพิ่มที่ค้างชำระ ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่นายจ้างโดยเร็ว ถ้านายจ้างมิได้เรียกเอาเงินที่เหลือคืนภายในห้าปีให้ตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๘๔ หนี้ที่เกิดจากการไม่ชำระเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม ให้กองทุนมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของนายจ้างซึ่งเป็นลูกหนี้ ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในมูลค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่นายจ้างเป็นผู้รับเหมาช่วง ให้ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไป หากมี ตลอดสาย จนถึงผู้รับเหมาขั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างในเงินสมทบซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๖ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แก่ผู้รับเหมาช่วงตามมาตรา ๘๕ ซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๘๗ การนำส่งเงินสมทบตามมาตรา ๗๖ ในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) และมาตรา ๖๔ (๓) และการออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพิ่มเติมแก่นายจ้างของผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) ให้ทำเป็นรายเดือนตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด

เลขาธิการอาจกำหนดให้ผู้ประกันตนสามารถนำส่งเงินสมทบตามวรรคหนึ่งเป็นการล่วงหน้าได้ แต่มิให้นำเอาการนำส่งเงินสมทบล่วงหน้านั้นเป็นระยะเวลาที่จะก่อให้เกิดสิทธิตามบทบัญญัติในลักษณะ ๓ จนกว่าจะครบกำหนดเวลาที่ควรต้องนำส่งเงินสมทบจริง

ลักษณะ ๓
ประโยชน์ทดแทน

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๘๘ ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

- (๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค
- (๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร
- (๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
- (๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย
- (๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร
- (๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ
- (๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) และมาตรา ๖๔

(๓)

เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น การกำหนดหรือปรับปรุงรูปแบบ อัตรา หรือการอื่นอันเกี่ยวกับประโยชน์ทดแทนตามลักษณะนี้ ไม่ว่าเป็นไปในทางเพิ่มหรือลด ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่มิข้อสงสัยหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความหมายของถ้อยคำอันเกี่ยวข้องกับประโยชน์ทดแทนตามลักษณะนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด

สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๘๙ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้พึงได้ตามกฎหมายอื่น เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๙๐ หากปรากฏว่าผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนต้องเป็นบุคคลผู้มีความสัมพันธ์ในทางครอบครัวกับผู้ประกันตน ในการวินิจฉัยว่าบุคคลใดมีความสัมพันธ์ในทางครอบครัวกับผู้ประกันตนให้เป็นไปตามกฎหมายลักษณะครอบครัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การตกทอดของประโยชน์ทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังความตายของผู้ประกันตน หรือประโยชน์ทดแทนที่เกิดขึ้นเนื่องจากความตายของผู้ประกันตนให้อนุโลมบังคับไปตามกฎหมายลักษณะมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๔๑ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามลักษณะนี้ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อกองทุนตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนดภายในสองปีนับแต่วันที่มิสิทธิ และให้เลขาธิการ หรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณียื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวต่อเลขาธิการ หากเลขาธิการเห็นว่าผู้ยื่นคำขอมิได้เหตุผลและความจำเป็นเพียงพอ และการยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้นั้นยังไม่พ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่มิสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ให้รับคำขอนั้นไว้พิจารณา

ในกรณีที่มีการอนุมัติจ่ายประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งเป็นตัวเงิน และกองทุนได้แจ้งให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิทราบแล้ว ให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิติดต่อเพื่อขอรับเงินดังกล่าวภายในกำหนดสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากกองทุน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธินั้นยังไม่ติดต่อเพื่อขอรับเงินดังกล่าว ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๔๒ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตน ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างหรือรายได้ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุดสามเดือนภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิมารวมกันเป็นฐานในการคำนวณแล้วหารด้วยเก้าสิบ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีค่าจ้างหรือรายได้ไม่ครบสามเดือนให้คำนวณจากค่าจ้างหรือรายได้เฉลี่ยเป็นรายวัน

มาตรา ๔๓ การรับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณีที่ให้บริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนจะต้องรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามมาตรา ๔๔

รายละเอียดและเงื่อนไขเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนจะได้รับ ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตท้องที่และชื่อสถานพยาบาลที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตน มีสิทธิไปรับบริการทางการแพทย์ได้

ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับบริการทางการแพทย์ ถ้าทำงานหรือมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตท้องที่ใดให้ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น เว้นแต่ในกรณีที่ในเขตท้องที่นั้นไม่มีสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนมีเหตุผลสมควรที่ไม่สามารถไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลดังกล่าวได้ ก็ให้ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในเขตท้องที่อื่นได้

ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตน ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคสอง ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนค่าบริการทางการแพทย์ที่ต้องจ่ายให้แก่สถานพยาบาลอื่นนั้นตามจำนวนที่สำนักงานกำหนด โดยคำนึงถึงสภาพของการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย การคลอดบุตร สภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละเขตท้องที่ และลักษณะของการบริการทางการแพทย์ที่ได้รับ ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลแล้วละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งของแพทย์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เลขาธิการ

หรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายจะส่งลดประโยชน์ทดแทนก็ได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นของคณะกรรมการการแพทย์

มาตรา ๙๖ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๗ ในช่วงเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้เพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๙๗ ผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) และมาตรา ๖๔ (๓) อาจได้รับประโยชน์ทดแทนในรูปแบบและอัตราที่แตกต่างกัน

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๘๘ ผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) และมาตรา ๖๔ (๒) ต้องได้รับประโยชน์ทดแทนในลักษณะที่เท่าเทียมกัน เว้นแต่โดยสภาพแล้วไม่อาจเป็นเช่นนั้นได้

หมวด ๒

ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

มาตรา ๙๘ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานในส่วนของการบริการทางการแพทย์นับแต่วันแรกที่เป็นผู้ประกันตน

สิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๑๐๐

มาตรา ๙๙ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่

- (๑) ค่าบริการทางการแพทย์
- (๒) เงินทดแทนการขาดรายได้
- (๓) เงินทดแทนการขาดรายได้เนื่องจากการหยุดงานเพื่อดูแลบุคคลในครอบครัว
- (๔) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็น
- (๕) ประโยชน์ทดแทนอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐๐ ในกรณีที่ผู้ประกันตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้สำหรับการหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งของแพทย์

เงินทดแทนการขาดรายได้ตามวรรคหนึ่งให้จ่ายในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๙๒ แต่ถ้าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้จ่ายในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๙๒ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

การจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ครั้งหนึ่งไม่เกินเก้าสิบวัน และในระยะเวลาหนึ่งปีปฏิทินรวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน เว้นแต่การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้มีสิทธิได้รับเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันแต่ไม่เกินสามร้อยหกสิบห้าวัน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนจำเป็นต้องหยุดงานเพื่อดูแลคู่สมรส บุพการี บุตร หรือบุคคลอื่นในครอบครัวซึ่งอยู่ในความอุปการะและเจ็บป่วยจนต้องได้รับการดูแลตามคำรับรองของแพทย์ ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์ตามวรรคสี่ต้องคำนึงถึงความจำเป็นในการดูแลบุคคลในครอบครัวของผู้ประกันตน และต้องไม่กำหนดเงื่อนไขเกินสมควรแก่เหตุ

หมวด ๓

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

มาตรา ๑๐๑ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือคู่สมรสต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่มีคู่สมรส หากผู้ประกันตนอยู่กินฉันคู่สมรสกับหญิงใดโดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับหญิงนั้นด้วย

มาตรา ๑๐๒ ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ได้แก่

- (๑) ค่าตรวจและรับฝากครรภ์
- (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์
- (๓) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๔) ค่าทำคลอด
- (๕) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๖) ค่าบริบาลและค่ารักษาพยาบาลทารกแรกเกิด
- (๗) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย
- (๘) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ผู้ประกันตนซึ่งต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรให้ได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๓ ด้วย

มาตรา ๑๐๓ ในกรณีที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง เป็นการเหมาจ่ายในอัตราครึ่งร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๙๒ เป็นเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

มาตรา ๑๐๔ ในกรณีที่ผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไม่สามารถรับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๑๐๒ ได้ เนื่องจากผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนไม่ได้คลอดบุตรในสถานพยาบาลตามมาตรา ๙๔ ให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนการคลอดบุตรตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔

ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

มาตรา ๑๐๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงานในส่วนของการบริการทางการแพทย์และการฟื้นฟูสมรรถภาพตั้งแต่วันแรกที่เป็นผู้ประกันตน

ส่วนสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ให้ผู้ประกันตนต้องได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนทุพพลภาพ

มาตรา ๑๐๖ ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ ได้แก่

- (๑) บริการทางการแพทย์
- (๒) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ทางอาชีพ และทางสังคม
- (๓) อุปกรณ์ เครื่องช่วย หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น
- (๔) เงินทดแทนการขาดรายได้
- (๕) ประโยชน์ทดแทนอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐๗ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามอัตราและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๙๒

มาตรา ๑๐๘ ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่าการทุพพลภาพของผู้ประกันตนได้รับการฟื้นฟูตามมาตรา ๑๐๖ (๒) จนมีสภาพดีขึ้นแล้ว ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งลดเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการทุพพลภาพได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ได้มีการลดเงินทดแทนการขาดรายได้ตามวรรคหนึ่งไปแล้ว ต่อมาในภายหลังปรากฏว่าเหตุทุพพลภาพนั้นมีสภาพเสื่อมลง ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยว่าการทุพพลภาพนั้นเสื่อมลงไปจากที่เคยวินิจฉัยไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการพิจารณาเพิ่มเงินทดแทนการขาดรายได้นั้นได้

หมวด ๕

ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

มาตรา ๑๐๙ ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายโดยมิใช่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ถ้าภายในระยะเวลาหกเดือนก่อนถึงแก่ความตายผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย ดังนี้

(๑) เงินค่าทำศพตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเท่าของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

(ก) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้จัดการศพและได้เป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(ข) สามีภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพ

ผู้ประกันตน

(ค) บุคคลอื่นซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(๒) เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย

(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๙๒ คูณด้วยสี่

(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยยี่สิบเดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๙๒ คูณด้วยสิบสอง

มาตรา ๑๑๐ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการเจ็บป่วยตามมาตรา ๑๐๐ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๑๐๗ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพ และเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๑๐๙ โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามมาตรา ๑๐๙ ด้วย ให้ได้รับเงินค่าทำศพ และเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๑๐๙ เท่านั้น

หมวด ๖

ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

มาตรา ๑๑๑ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรต่อเมื่อภายในระยะเวลาสามสิบหกเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือน

มาตรา ๑๑๒ ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร ได้แก่

(๑) ค่าสงเคราะห์ความเป็นอยู่ของบุตร

(๒) ค่าเล่าเรียนบุตร

(๓) ค่ารักษาพยาบาลบุตร

(๔) ค่าสงเคราะห์อื่นที่จำเป็น

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๑๓ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรตามมาตรา ๑๑๑ หากผู้ประกันตนนั้นเป็นผู้ทุพพลภาพซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพหรือถึงแก่ความตาย ให้ผู้ประกันตนซึ่งเป็นผู้ทุพพลภาพนั้นหรือบุคคลตามมาตรา ๑๑๕ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรด้วย

มาตรา ๑๑๔ ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร สำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่เกินยี่สิบปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกินสามคน บุตรดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

มาตรา ๑๑๕ ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณี สงเคราะห์บุตรแก่บุคคลตามลำดับ ดังนี้

(๑) คู่สมรสของผู้ประกันตน หรือบุคคลซึ่งอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสกับผู้ประกันตนโดยเปิดเผย ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด และเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตร

(๒) ผู้อุปการะบุตรของผู้ประกันตน ในกรณีบุคคลตาม (๑) มิได้เป็นผู้อุปการะบุตรหรือถูกถอน อำนาจปกครอง หรือถึงแก่ความตาย

หมวด ๗

ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

มาตรา ๑๑๖ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพต่อเมื่อผู้ประกันตนได้ จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน ไม่ว่าระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนจะติดต่อกัน หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๑๑๗ ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ ได้แก่

(๑) เงินเลี้ยงชีพรายเดือน เรียกว่า เงินบำนาญชราภาพ หรือ

(๒) เงินบำเหน็จที่จ่ายให้ครั้งเดียว เรียกว่า เงินบำเหน็จชราภาพ

หลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และอัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามวรรค หนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๑๘ ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนให้ มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพหรือเงินบำเหน็จชราภาพตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่อายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เว้นแต่เมื่อครบอายุดังกล่าวแล้ว ผู้ประกันตนยังคงมีสถานะเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) อยู่ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพหรือ เงินบำเหน็จชราภาพตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) สิ้นสุดลง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีอายุครบตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และได้พ้นจากความเป็น ผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) โดยที่จ่ายเงินสมทบไม่ครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงิน บำเหน็จชราภาพ

ในกรณีที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงเนื่องจากผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้ทายาทของ ผู้ประกันตนนั้นมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

มาตรา ๑๑๙ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับเงินบำนาญชราภาพได้กลับเข้าเป็นผู้ประกันตนตาม มาตรา ๖๔ (๑) ให้งดการจ่ายเงินบำนาญชราภาพของบุคคลดังกล่าวจนกว่าความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) นั้นสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๒๐ ในกรณีผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายก่อนที่จะ ได้รับประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิ ได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

มาตรา ๑๒๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๑๐๗ และเงินบำนาญชราภาพในเวลาเดียวกัน ให้ผู้ประกันตนได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๑๐๗ และเงินบำนาญชราภาพแทน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับเงินบำนาญชราภาพไปแล้ว และต่อมาเป็นผู้ทุพพลภาพภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๓ วรรคสาม แล้วแต่กรณี ให้งดการจ่ายเงินบำนาญชราภาพและให้จ่ายเงินบำนาญชราภาพแทน ทั้งนี้ ให้หักเงินบำนาญชราภาพที่ได้รับไปแล้วก่อนการเป็นผู้ทุพพลภาพออกจากเงินบำนาญชราภาพที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับแล้วนำเงินที่หักนั้นส่งเข้ากองทุน

หมวด ๘

ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน

มาตรา ๑๒๒ ผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานต่อเมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนและต้องอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนการว่างงานและจะต้องเป็นผู้ที่อยู่ในเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความสามารถในการทำงาน พร้อมทั้งจะทำงานที่เหมาะสมตามที่จัดหาให้หรือต้องไม่ปฏิเสธการฝึกงานและได้ขึ้นทะเบียนไว้ที่สำนักจัดหางานของรัฐ โดยต้องไปรายงานตัวไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง

(๒) การที่ผู้ประกันตนว่างงานต้องมีใช้ถูกเลิกจ้างเนื่องจากเหตุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้างหรือจงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหายหรือฝ่าฝืนข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการทำงาน หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายในกรณีร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่เป็นเวลาเจ็ดวันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ต้องมิใช่ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามหมวด ๗ ในลักษณะนี้

มาตรา ๑๒๓ ให้ผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนการว่างงานตั้งแต่วันที่แปดนับแต่วันว่างงานจากการทำงานกับนายจ้างรายสุดท้าย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๒๔ ในกรณีที่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) ไม่ได้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนและต้องอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงาน ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ลักษณะ ๔

พนักงานเจ้าหน้าที่และการตรวจตราควบคุม

มาตรา ๑๒๕ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการหรือสำนักงานของนายจ้าง สถานที่ทำงานของลูกจ้าง ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบหรือสอบถามข้อเท็จจริง ตรวจสอบทรัพย์สินหรือเอกสาร หลักฐานอื่น ถ่ายภาพ ถ่ายสำเนาเอกสารที่เกี่ยวกับการจ้าง การจ่ายค่าจ้าง ทะเบียนลูกจ้าง การจ่ายเงินสมทบ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือนำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบ หรือกระทำการอย่างอื่นตามสมควรเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในอันที่จะปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีข้อสงสัยโดยมีเหตุอันควรเชื่อว่ามีทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน โดยให้กระทำในระหว่างเวลาทำการหรือในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่การค้นในระหว่างเวลาดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้

(๓) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้อัยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายจ้างตามคำสั่งของเลขาธิการ ตามมาตรา ๘๓ ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน

ในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่จะนำพนักงานไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

มาตรา ๑๒๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒๕ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๒๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๒๙ เพื่อประโยชน์ในการตรวจตราและควบคุมงานอันเกี่ยวกับการประกันสังคม ให้นายจ้างจัดให้มีทะเบียนผู้ประกันตนและให้เก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้างพร้อมที่จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจได้

ทะเบียนผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๑๓๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล สำนักงานมีอำนาจเชื่อมต่อข้อมูลเกี่ยวกับนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท กฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร กฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยภาษีอากร และกฎหมายอื่นที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการขึ้นทะเบียน การจัดเก็บเงินสมทบ การจ่ายประโยชน์ทดแทน และการป้องกันการทุจริต

การใช้เปิดเผย หรือส่งต่อข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ต้องเท่าที่จำเป็นและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้ประกันตน นายจ้าง หรือผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกันสังคม การส่งเงินสมทบ การจ่ายประโยชน์ทดแทน การบริหารกองทุน การลงทุน การจัดซื้อจัดจ้าง และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงาน เว้นแต่ข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลที่กฎหมายห้ามเปิดเผย กองทุนต้องจัดให้มีระบบเปิดเผยข้อมูลเชิงรุกที่ประชาชนเข้าถึงได้สะดวก ตรวจสอบได้ และสามารถสืบค้นย้อนหลังได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓๑ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๑ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๘๐ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ และได้ยื่นคำร้องเพื่อขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็นนั้น ถ้าเลขาธิการเห็นสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปก็ได้ ทั้งนี้ ต้องยื่นคำร้องภายในสิบห้าวันนับแต่เหตุจำเป็นนั้นสิ้นสุดลง

การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๔ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม

มาตรา ๑๓๒ ในกรณีมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น คณะกรรมการมีอำนาจขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๔ ออกไปได้ตามความเหมาะสมหรือจำเป็น โดยต้องเปิดเผยเหตุผลและระยะเวลาที่ขยายหรือเลื่อนต่อสาธารณะ

ลักษณะ ๕

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๓๓ นายจ้าง ผู้ประกันตน หรือบุคคลอื่นใด ซึ่งไม่พอใจในคำสั่งของคณะกรรมการ เลขาธิการ หรือของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่เป็นคำสั่งตามมาตรา ๘๓ ให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ลักษณะ ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลที่จำเป็นตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดโดยเจตนาไม่กรอกรายการในแบบสำรวจ กรอกรายการในแบบสำรวจไม่ครบถ้วน หรือไม่ส่งแบบสำรวจคืนภายในเวลาที่กำหนด มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๓๖ ผู้ใดกรอกข้อความหรือตัวเลขในแบบสำรวจโดยรู้ว่าเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๘ นายจ้างผู้ใดโดยเจตนาไม่ยื่นแบบรายการต่อสำนักงานภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๖๕ หรือไม่แจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดต่อเนื่อง ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๑๓๙ นายจ้างผู้ใดยื่นแบบรายการตามมาตรา ๖๕ หรือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๗๐ เป็นเท็จ หรือไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๐ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๑๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๑ นายจ้างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผยซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน หรือการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

มาตรา ๑๔๓ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคลและถูกลงโทษ ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่ทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๑๔๔ ถ้าเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้เห็นว่าผู้กระทำความผิดไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน เว้นแต่โทษตามมาตรา ๑๓๗ ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบ

ในกรณีที่มีการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษอยู่ในเกณฑ์ที่จะทำการเปรียบเทียบได้และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้เลขาธิการหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้กระทำผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำผิดไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๔๕ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ให้ถือว่าอ้างถึงกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงเลขาธิการสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ให้ถือว่าอ้างถึงเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ข้อบัญญัติ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงคณะกรรมการการแพทย์ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ให้ถือว่าอ้างถึงคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๖ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิหนี้ ลูกจ้าง รวมทั้งงบประมาณของสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของกองทุน

ให้ลูกจ้างของสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ไม่ว่าจะมีชื่อเรียกอย่างไร เป็นพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงาน

มาตรา ๑๔๗ ให้คณะกรรมการประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้จะเข้ารับตำแหน่ง

มาตรา ๑๔๘ ให้เลขาธิการสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้จะเข้ารับตำแหน่ง

มาตรา ๑๔๙ ให้ถือว่าผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัตินี้

การใดซึ่งกำหนดให้นายจ้างต้องกระทำตามหมวด ๒ และหมวด ๓ ของลักษณะ ๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หากนายจ้างได้กระทำการดังกล่าวไปโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ แล้ว ให้ถือว่านายจ้างนั้นได้กระทำการดังกล่าวโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ให้กองทุนมีหน้าที่ดำเนินการทางเอกสารหรือทางอื่นใด เพื่อให้การตามวรรคสองซึ่งนายจ้างได้กระทำไปแล้วโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นไปโดยเรียบร้อยตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของนายจ้างและผู้ประกันตนเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๕๐ ให้ถือว่าผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัตินี้

ภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เลขาธิการสอบถามความสมัครใจของผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๓) ซึ่งเคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ว่าประสงค์ที่จะเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) หรือไม่ หากผู้ประกันตนนั้นประสงค์ที่จะเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) และได้ส่งเงินสมทบโดยครบถ้วนตามที่ระเบียบและพระราชบัญญัตินี้กำหนดแล้ว ให้ถือว่าผู้ประกันตนนั้นเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การสอบถามความสมัครใจของผู้ประกันตนตามวรรคสองอาจกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ให้กองทุนมีหน้าที่ดำเนินการทางเอกสารหรือทางอื่นใด เพื่อให้การตามหมวด ๒ และหมวด ๓ ของลักษณะ ๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้ประกันตนได้กระทำไปแล้วโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นไปโดยเรียบร้อยตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ประกันตนเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๕๑ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาการส่งเงินสมทบของผู้ประกันตน ให้นับระยะเวลาการส่งเงินสมทบซึ่งผู้ประกันตนนั้นได้ส่งแล้วโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เข้ารวมเป็นระยะเวลาการส่งเงินสมทบตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕๒ ในวาระเริ่มต้น ให้เลขาธิการสอบถามบรรดาข้าราชการของสำนักงานประกันสังคมว่าประสงค์จะทำงานอันเกี่ยวข้องกับการประกันสังคมต่อไปหรือไม่ หากข้าราชการผู้นั้นประสงค์จะทำงานอันเกี่ยวข้องกับการประกันสังคมต่อไป ให้ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๓ แต่หากไม่ประสงค์จะทำงานอันเกี่ยวข้องกับการประกันสังคมแล้ว ให้ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๕

มาตรา ๑๕๓ ให้เลขาธิการสอบถามข้าราชการของสำนักงานประกันสังคมซึ่งประสงค์จะทำงานอันเกี่ยวข้องกับการประกันสังคมต่อไปว่า ยังประสงค์ที่จะรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณในกระทรวง กรมฝ่ายพลเรือนต่อไปหรือไม่

หากยังประสงค์ที่จะรับราชการต่อไป ให้โอนข้าราชการผู้นั้นไปเป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนโอน และให้ข้าราชการผู้นั้นมาช่วยปฏิบัติงานในกองทุนในฐานะพนักงานโดยไม่ขาดจากตำแหน่งเดิม

หากไม่ประสงค์ที่จะรับราชการต่อ ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นถูกให้ออกจากราชการและให้กองทุนรับเข้าเป็นพนักงาน โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงาน

การให้ออกตามวรรคสาม ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่กองทุนรับเข้าเป็นพนักงาน

มาตรา ๑๕๔ ในกรณีให้ออกจากราชการตามมาตรา ก่อน ให้ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๕๕ ให้โอนบรรดาข้าราชการของสำนักงานประกันสังคมซึ่งไม่ประสงค์จะทำงานอันเกี่ยวข้องกับการประกันสังคมแล้ว ไปเป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนโอน

มาตรา ๑๕๖ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้พระราชกฤษฎีกากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

**บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการประกันสังคม**

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการประกันสังคม พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกันสังคม พ.ศ. ตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง พบปัญหาในการดำเนินงานของสำนักงานประกันสังคมและกองทุนประกันสังคมในหลายภาคส่วนอันมีที่มาจากความล้มสมัยของโครงสร้างการบริหารของสำนักงานประกันสังคมที่ถูกออกแบบขึ้นเมื่อหลายสิบปีก่อนเพื่อการบริหารจัดการการนำส่งและจัดเก็บเงินสมทบเพื่อจัดสรรประโยชน์ทดแทนเป็นหลัก แต่เมื่อกองทุนประกันสังคมมีขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้ภารกิจด้านการลงทุนมีความซับซ้อนเทียบเท่าสถาบันการเงินขนาดใหญ่ ระบบราชการแบบเดิมจึงมีข้อจำกัดเรื่องความคล่องตัวและการดึงดูดบุคลากรมืออาชีพ อีกทั้งสำนักงานประกันสังคมยังมีปัญหาด้านธรรมาภิบาล ทำให้ผู้ประกันตนขาดความเชื่อมั่นต่อสำนักงานและกองทุน และส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของการประกันสังคมของไทยอย่างร้ายแรง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) ให้จัดตั้งกองทุนประกันสังคม ซึ่งเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทน และเพื่อการอื่นอันเกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการประกันสังคม (ร่างมาตรา ๘)

(๒) ทรัพย์สินของกองทุนประกอบด้วยเงินสมทบจากรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตน เงินเพิ่ม ค่าปรับ ผลประโยชน์และดอกผลจากการลงทุน เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินบริจาค และรายได้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๙)

(๓) กองทุนมีอำนาจดำเนินกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ เช่น การถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน การทำนิติกรรมทั้งในและต่างประเทศ การลงทุนหาผลประโยชน์ และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกองทุน (ร่างมาตรา ๑๐)

(๔) การหาผลประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการ โดยสามารถมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้จัดการกองทุนแทนได้เพื่อกระจายความเสี่ยง (ร่างมาตรา ๑๑)

(๕) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

(๖) กองทุนมีสถานะไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๑๓)

(๗) ให้มีคณะกรรมการกองทุนประกันสังคม ประกอบด้วยเลขาธิการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งคนหนึ่ง และมีผู้แทนฝ่ายรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนอีกสิบสามคน ในสัดส่วนที่สอดคล้องกับอัตราเงินสมทบ โดยผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้ประกันตนมาจากการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๔)

(๘) กำหนดให้กรรมการกองทุนเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงที่ต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ร่างมาตรา ๑๕)

(๙) คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ เป็นที่ปรึกษาได้ไม่เกินสิบสามคน โดยมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละหนึ่งปี (ร่างมาตรา ๑๖)

(๑๐) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการและที่ปรึกษา เช่น ต้องมีสัญชาติไทย ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย และไม่เคยถูกไล่ออกจากหน่วยงานรัฐเพราะทุจริต (ร่างมาตรา ๑๗)

(๑๑) กรรมการที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งมีวาระสี่ปี และดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกินสองวาระ (ร่างมาตรา ๑๘)

(๑๒) ในกรณีที่กรรมการพ้นวาระแต่ยังไม่มีแต่งตั้งหรือเลือกตั้งใหม่ ให้กรรมการเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าผู้เข้ารับตำแหน่งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๙)

(๑๓) กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการนอกเหนือจากการพ้นตามวาระ และวิธีการดำเนินการเพื่อหาบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนที่ว่างลง (ร่างมาตรา ๒๐)

(๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์การถอดถอนกรรมการ โดยผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้ประกันตนสามารถถูกถอดถอนได้หากมีการเข้าชื่อกันตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๒๑)

(๑๕) คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายบริหารกองทุน การลงทุน ออกระเบียบข้อบังคับ และกำกับดูแลการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (ร่างมาตรา ๒๒)

(๑๖) กำหนดองค์ประชุมและการลงมติของคณะกรรมการ รวมถึงข้อห้ามมิให้กรรมการที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาเข้าร่วมการประชุมในเรื่องนั้น (ร่างมาตรา ๒๓)

(๑๗) คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๔)

(๑๘) คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน มีอำนาจสั่งให้บุคคลส่งเอกสาร ข้อมูล หรือมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา (ร่างมาตรา ๒๕)

(๑๙) กรรมการ ที่ปรึกษา อนุกรรมการ และคณะทำงาน มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๖)

(๒๐) กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการเฉพาะด้านหกคณะภายใต้คณะกรรมการกองทุน ได้แก่ ด้านการแพทย์ การลงทุน บริหารความเสี่ยง ธรรมาภิบาล ตรวจสอบ และอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๒๗)

(๒๑) คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งประธานและอนุกรรมการในแต่ละคณะได้ไม่เกินเก้าคน โดยต้องพิจารณาจากคุณสมบัติและความเหมาะสมต่อตำแหน่งอย่างเคร่งครัด (ร่างมาตรา ๒๘)

(๒๒) อนุกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และสามารถได้รับการแต่งตั้งอีกได้ (ร่างมาตรา ๒๙)

(๒๓) คณะกรรมการมีอำนาจถอดถอนอนุกรรมการออกจากตำแหน่งได้ หากมีพฤติการณ์อันควรถูกถอดถอนด้วยมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๒๔) คณะอนุกรรมการการแพทย์ มีหน้าที่เสนอความเห็นและคำปรึกษาทางเทคนิค การแพทย์เกี่ยวกับการบริการทางการแพทย์และประโยชน์ทดแทน โดยอนุกรรมการต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมสาขาต่าง ๆ หรือเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข และการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล (ร่างมาตรา ๓๑)

(๒๕) คณะอนุกรรมการลงทุน มีหน้าที่เสนอนโยบายและสัดส่วนการลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์ของกองทุน ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน และวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ โดยต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน การบัญชี เศรษฐศาสตร์ หรือบริหารการลงทุน (ร่างมาตรา ๓๒)

(๒๖) คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่กำหนดนโยบายและวางระบบประเมินความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงด้านสินเชื่อและการลงทุน พร้อมทั้งเสนอแนวทางป้องกันและลดความเสี่ยงเพื่อให้กองทุนมีสภาพคล่องและเสถียรภาพ (ร่างมาตรา ๓๓)

(๒๗) คณะอนุกรรมการธรรมาภิบาล มีหน้าที่กำหนดนโยบายบริหารจัดการกองทุนที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล กำกับดูแลความโปร่งใส และตรวจสอบรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เพื่อให้เป็นไปตามกฎระเบียบ (ร่างมาตรา ๓๔)

(๒๘) คณะอนุกรรมการตรวจสอบ มีหน้าที่วางระบบควบคุมภายใน ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้จ่ายเงินและรายงานทางการเงิน พร้อมทั้งติดตามการแก้ไขข้อบกพร่องตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือหน่วยงานตรวจสอบเสนอแนะ (ร่างมาตรา ๓๕)

(๒๙) คณะอนุกรรมการอุทธรณ์ มีหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยคำร้องอุทธรณ์ของนายจ้าง ผู้ประกันตน หรือบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งของกองทุน โดยต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย แรงงาน การแพทย์ หรือระบบประกันสังคม (ร่างมาตรา ๓๖)

(๓๐) ให้จัดตั้งสำนักงานกองทุนประกันสังคมเป็นสำนักงานใหญ่ และมีอำนาจในการตั้งสาขาหรือตัวแทนเพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อและดำเนินงานทางธุรการสำหรับนายจ้างและผู้ประกันตน (ร่างมาตรา ๓๗)

(๓๑) สำนักงานมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการกองทุนในภาพรวม ทั้งการเก็บเงินสมทบ การจ่ายประโยชน์ทดแทน การจัดทำรายงานประจำปี และรับเรื่องร้องทุกข์เพื่อเยียวยาความเสียหายแก่ผู้ได้รับผลกระทบ (ร่างมาตรา ๓๘)

(๓๒) กำหนดให้มีเลขาธิการกองทุนประกันสังคมเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานของสำนักงานและกองทุน โดยมีสถานะเป็นลูกจ้างที่ขึ้นตรงต่อการกำกับดูแลของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๙)

(๓๓) คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งเลขาธิการผ่านระบบสัญญาจ้าง โดยประธานคณะกรรมการเป็นผู้ลงนาม ซึ่งเลขาธิการจะมีวาระการทำงานไม่เกินสี่ปี และต่อวาระได้อีกหนึ่งครั้ง (ร่างมาตรา ๔๐)

(๓๔) เมื่อต้องสรรหาเลขาธิการ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาจำนวนเก้าคน ประกอบด้วยคณะกรรมการ ผู้แทนฝ่ายรัฐบาล ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน โดยกรรมการสรรหาต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเสียต่อสาธารณะ (ร่างมาตรา ๔๑)

(๓๕) กรรมการสรรหาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และให้นำระเบียบเรื่ององค์ประชุมและเบี้ยประชุมของคณะกรรมการมาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๒)

(๓๖) กระบวนการสรรหาต้องคัดเลือกผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญจำนวนสองถึงห้าคนเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อคัดเลือก และต้องเปิดเผยรายชื่อพร้อมรายละเอียดความเหมาะสมของผู้ได้รับเสนอชื่อต่อสาธารณชน (ร่างมาตรา ๔๓)

(๓๗) กำหนดให้เลขาธิการที่ยังอยู่ในวาระ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาคนใหม่ จึงห้ามมิให้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการสรรหาดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔๔)

(๓๘) กำหนดเหตุที่เลขาธิการจะพ้นจากตำแหน่งนอกจากการครบวาระในสัญญาจ้าง เช่น การตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ ไม่ผ่านการประเมินผลงานตามเกณฑ์ หรือคณะกรรมการมีมติเลิกจ้างเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย (ร่างมาตรา ๔๕)

(๓๙) เลขาธิการมีอำนาจบริหารกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน จัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี เสนอบประมาณ ตลอดจนออกระเบียบการบริหารงานบุคคลและวินัยของพนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๔๖)

(๔๐) เลขาธิการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกองทุนในการติดต่อและทำนิติกรรมกับบุคคลภายนอก หากนิติกรรมใดทำไปโดยฝ่าฝืนข้อบังคับ กองทุนจะไม่ผูกพันเว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน (ร่างมาตรา ๔๗)

(๔๑) เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานทั้งหมดของกองทุน และต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๔๘)

(๔๒) กรณีตำแหน่งเลขาธิการว่างลงหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการหรือพนักงานที่คณะกรรมการแต่งตั้งทำหน้าที่รักษาการแทน โดยมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับเลขาธิการ (ร่างมาตรา ๔๙)

(๔๓) กองทุนต้องจัดทำระบบบัญชีที่ได้มาตรฐาน มีรายการรับจ่าย ทรัพย์สิน และหนี้สินที่แสดงฐานะการเงินตามความเป็นจริง พร้อมเอกสารหลักฐานที่มาของรายการอย่างครบถ้วน (ร่างมาตรา ๕๐)

(๔๔) การบริหารจัดการเรื่องการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุน ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๕๑)

(๔๕) คณะกรรมการต้องเสนองบการเงินต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในหกเดือนหลังสิ้นปีปฏิทิน และเมื่อผ่านการรับรองแล้วต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อทราบ (ร่างมาตรา ๕๒)

(๔๖) สำนักงานต้องเปิดเผยรายงานผลการดำเนินงาน รายละเอียดสินทรัพย์ที่ลงทุน บันทึกการประชุมบอร์ด และผลตอบแทนจากการลงทุนรายไตรมาสต่อสาธารณะ เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ (ร่างมาตรา ๕๓)

(๔๗) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้กรรมการ เลขาธิการ และพนักงาน ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังและซื่อสัตย์สุจริต โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ประกันตนและความยั่งยืนของกองทุนเป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๕๔)

(๔๘) การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ที่ทำโดยสุจริต บนฐานข้อมูลที่เพียงพอ สมเหตุสมผล และไม่มีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น ให้ถือว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตามมาตรฐานวิญญูชนแล้ว (ร่างมาตรา ๕๕)

(๔๙) ในการพิจารณาความรับผิดชอบของบุคคล ให้คำนึงถึงปัจจัยเฉพาะตัว เช่น ตำแหน่ง ขอบเขตหน้าที่ตามกฎหมาย คุณสมบัติ ความรู้ความสามารถ และวัตถุประสงค์ในการได้รับแต่งตั้งประกอบด้วย (ร่างมาตรา ๕๖)

(๕๐) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต หมายรวมถึงการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายโดยชอบ และไม่กระทำการใดที่เป็นการขัดหรือแย้งกับประโยชน์ของสำนักงานหรือกองทุนอย่างมีนัยสำคัญ (ร่างมาตรา ๕๗)

(๕๑) หน้าที่และความรับผิดชอบตามหลักธรรมาภิบาลที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้มีผลบังคับใช้ครอบคลุมถึงอนุกรรมการ ที่ปรึกษา คณะทำงาน และบุคคลอื่นซึ่งปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของกองทุน (ร่างมาตรา ๕๘)

(๕๒) คณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศเพื่อดำเนินการสำรวจปัญหาและข้อมูลด้านแรงงานที่จำเป็นต่อการพัฒนาประกันสังคม โดยต้องระบุวัตถุประสงค์และกำหนดเวลาการสำรวจที่ชัดเจน (ร่างมาตรา ๕๙)

(๕๓) เลขานุการมีหน้าที่ออกประกาศกำหนดแบบสำรวจ วิธีการส่ง และกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันเพื่อให้นายจ้างดำเนินการกรอกข้อมูลและส่งคืน (ร่างมาตรา ๖๐)

(๕๔) วิธีการส่งแบบสำรวจให้นายจ้าง สามารถส่งได้ทางอิเล็กทรอนิกส์ ไปรษณีย์ตอบรับ หรือมอบให้เจ้าหน้าที่นำไปส่งที่สำนักงานของนายจ้างโดยตรงในเวลาทำการ (ร่างมาตรา ๖๑)

(๕๕) เมื่อนายจ้างได้รับแบบสำรวจแล้ว มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องกรอกข้อมูลทุกข้อตามความจริง และส่งคืนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๖๒)

(๕๖) ข้อมูลในแบบสำรวจต้องถือเป็นความลับอย่างเคร่งครัด ห้ามเปิดเผยแก่ผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคดี การวิจัย หรือตามที่ทางราชการร้องขอ (ร่างมาตรา ๖๓)

(๕๗) กำหนดประเภทผู้ประกันตนเป็นสามกลุ่ม คือ (๑) ลูกจ้าง (๒) ผู้สมัครใจจ่ายสมทบทั้งส่วนตนและนายจ้าง และ (๓) ผู้สมัครใจจ่ายสมทบเฉพาะส่วนของตนเอง (ร่างมาตรา ๖๔)

(๕๘) นายจ้างต้องยื่นขึ้นทะเบียนตนเองและลูกจ้างต่อกองทุนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เริ่มมีการจ้างงาน ตามวิธีการที่เลขาธิการกำหนด (ร่างมาตรา ๖๕)

(๕๙) ในกรณีจ้างเหมาค่าแรงหรือจ้างช่วงงานที่ทำในสถานที่ของผู้ประกอบกิจการต้นทาง ให้ผู้ประกอบกิจการนั้นมีสถานะเป็นนายจ้างที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติตามกฎหมายประกันสังคม (ร่างมาตรา ๖๖)

(๖๐) ให้คนทำงานผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลถือเป็นลูกจ้าง และบริษัทแพลตฟอร์มถือเป็นนายจ้าง โดยต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด หากมีข้อสงสัยให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด (ร่างมาตรา ๖๗)

(๖๑) กองทุนจะออกหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้นายจ้างและผู้ประกันตน โดยอาจดำเนินการในรูปแบบของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความสะดวก (ร่างมาตรา ๖๘)

(๖๒) หากเลขาธิการพบว่านายจ้างไม่ยอมยื่นขึ้นทะเบียนลูกจ้างตามกฎหมาย เลขานุการมีอำนาจบันทึกข้อมูลลูกจ้างเข้าสู่ระบบเองได้โดยอาศัยหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากการสอบสวน (ร่างมาตรา ๖๙)

(๖๓) นายจ้างมีหน้าที่ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในทะเบียนประกันสังคมต่อกองทุนภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป (ร่างมาตรา ๗๐)

(๖๔) ในกรณีที่หนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในส่วนสาระสำคัญ นายจ้างหรือผู้ประกันตนต้องยื่นคำขอรับใบแทนต่อกองทุนภายในสิบห้าวันนับแต่ทราบเหตุ (ร่างมาตรา ๗๑)

(๖๕) ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) จะสิ้นสุดลงเมื่อตายหรือสิ้นสภาพการจ้าง โดยยังคงสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนบางกรณีต่อไปอีกไม่น้อยกว่าหกเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด (ร่าง มาตรา ๗๒)

(๖๖) ผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) และมาตรา ๖๔ (๓) จะสิ้นสภาพเมื่อตาย กลับเข้าเป็น ลูกจ้าง ลาออก หรือไม่ส่งเงินสมทบติดต่อกันหกเดือนและไม่ดำเนินการตามการแจ้งเดือน โดยยังคงสิทธิได้รับ ประโยชน์ทดแทนบางกรณีต่อไปอีกหกเดือน (ร่างมาตรา ๗๓)

(๖๗) เพื่อให้เกิดสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทน ให้นับระยะเวลาการส่งเงินสมทบทุก ช่วงเวลาของผู้ประกันตนทั้งแบบลูกจ้างและแบบสมัครใจรวมเข้าด้วยกัน (ร่างมาตรา ๗๔)

(๖๘) การคำนวณเงินสมทบของลูกจ้างให้ใช้ค่าจ้างรายเดือนเป็นเกณฑ์ กรณีค่าจ้างไม่ได้จ่าย เป็นรายเดือนให้นำค่าจ้างที่ได้รับจริงในเดือนนั้นมาคำนวณ โดยเงินสมทบที่หักในเดือนใดให้ถือเป็นค่าจ่ายของ เดือนนั้น (ร่างมาตรา ๗๕)

(๖๙) หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณรายได้เพื่อใช้เป็นฐานในการออกเงินสมทบของ ผู้ประกันตนภาคสมัครใจ ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (ร่าง มาตรา ๗๖)

(๗๐) กำหนดให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตน ออกเงินสมทบตามอัตราที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนดแต่ต้องไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ โดยผู้ประกันตนสมัครใจต้องจ่ายส่วนของตนเองและ ส่วนที่เทียบเท่านายจ้าง (ร่างมาตรา ๗๗)

(๗๑) ในกรณีเกิดภัยพิบัติร้ายแรงที่กระทบเศรษฐกิจ คณะกรรมการมีอำนาจประกาศ ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตนได้คราวละไม่เกินหกเดือน โดยคำนึงถึงเสถียรภาพของ กองทุน (ร่างมาตรา ๗๘)

(๗๒) นายจ้างต้องหักเงินสมทบส่วนของลูกจ้างทุกครั้งที่ย้ายค่าจ้าง และนำส่งพร้อมส่วนของ นายจ้างภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป หากส่งเกินสามารถขอคืนได้ภายในหนึ่งปีมิฉะนั้นจะตกเป็นของ กองทุน (ร่างมาตรา ๗๙)

(๗๓) กรณีส่งเงินสมทบไม่ครบตามกำหนด พนักงานเจ้าหน้าที่จะมีหนังสือเตือนให้ชำระ ภายในสามสิบวัน หากยังเพิกเฉยเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินเงินสมทบโดยอ้างอิงจากฐานเงินสมทบเดิมหรือ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ร่างมาตรา ๘๐)

(๗๔) หากผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายราย ให้นายจ้างทุกรายมีหน้าที่หักและนำส่ง เงินสมทบเข้ากองทุนตามสัดส่วนค่าจ้างที่จ่ายจริง (ร่างมาตรา ๘๑)

(๗๕) นายจ้างที่ส่งเงินสมทบไม่ครบหรือล่าช้า ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือน ของเงินที่ค้าง แต่เงินเพิ่มรวมแล้วต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่ต้องจ่าย (ร่างมาตรา ๘๒)

(๗๖) เลขาธิการมีอำนาจสั่งยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างที่ค้างชำระเงินสมทบหรือเงินเพิ่มได้เท่าที่จำเป็น หลังจากได้ส่งหนังสือเตือนแล้วไม่น้อยกว่าสามสิบวัน (ร่างมาตรา ๘๓)

(๗๗) หนี้ที่เกิดจากเงินสมทบค้างชำระและเงินเพิ่ม ให้กองทุนมีสิทธิเหนือทรัพย์สินของนายจ้างในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในมูลค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๘๔)

(๗๘) ในกรณีจ้างเหมาช่วง ให้ผู้รับเหมาช่วงทุกรายตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาขั้นต้น ร่วมกันรับผิดชอบกับนายจ้างในการจ่ายเงินสมทบที่ค้างชำระ (ร่างมาตรา ๘๕)

(๗๙) ให้นำบทบัญญัติเรื่องเงินเพิ่ม การยึดทรัพย์ และบุริมสิทธิ มาใช้บังคับกับผู้รับเหมาช่วงที่ร่วมรับผิดชอบหนี้เงินสมทบด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๘๖)

(๘๐) การส่งเงินสมทบของผู้ประกันตนภาคสมัครใจให้ทำเป็นรายเดือน และสามารถส่งเงินสมทบล่วงหน้าได้ แต่จะเริ่มนับระยะเวลาเพื่อก่อสิทธิประโยชน์ต่อเมื่อถึงกำหนดเดือนที่ต้องส่งจริง (ร่างมาตรา ๘๗)

(๘๑) ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ๗ กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน โดยสิทธินี้ไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในข่ายการบังคับคดี (ร่างมาตรา ๘๘)

(๘๒) การได้รับประโยชน์ทดแทนตามกฎหมายนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิที่ผู้ประกันตนพึงได้รับตามกฎหมายอื่น เว้นแต่จะมีข้อกำหนดห้ามไว้โดยเฉพาะ (ร่างมาตรา ๘๙)

(๘๓) การวินิจฉัยความสัมพันธ์ทางครอบครัวและการตกทอดของประโยชน์ทดแทนหลังการตายของผู้ประกันตน ให้เป็นไปตามกฎหมายลักษณะครอบครัวและมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๙๐)

(๘๔) การขอรับประโยชน์ทดแทนต้องยื่นภายในสองปีนับแต่วันที่มียสิทธิ หากเกินกำหนดต้องแสดงเหตุผลจำเป็นและต้องไม่เกินห้าปี เมื่ออนุมัติแล้วต้องมารับเงินภายในสองปีมิฉะนั้นเงินจะตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๙๑)

(๘๕) การคำนวณเงินทดแทนการขาดรายได้รายวัน ให้ใช้ฐานค่าจ้างสูงสุดสามเดือนภายในสิบห้าเดือนก่อนมีสิทธิมาเฉลี่ยเป็นรายวัน (ร่างมาตรา ๙๒)

(๘๖) การรับบริการทางการแพทย์ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการกำหนด โดยต้องใช้บริการจากสถานพยาบาลที่กองทุนระบุไว้ (ร่างมาตรา ๙๓)

(๘๗) ผู้ประกันตนต้องรับบริการจากสถานพยาบาลในเขตท้องที่ที่ตนทำงานหรือมีภูมิลำเนา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้ไปรับบริการที่อื่นได้และมีสิทธิเบิกเงินทดแทนตามอัตราที่กำหนด (ร่างมาตรา ๙๔)

(๘๘) หากผู้ประกันตนละเลยไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เลขาธิการมีอำนาจสั่งลดประโยชน์ทดแทนได้ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการการแพทย์ (ร่างมาตรา ๙๕)

(๘๙) ในกรณีที่มิสิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้จากการเจ็บป่วยและทุพพลภาพในเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิเลือกรับได้เพียงประเภทเดียวตามความสมัครใจ (ร่างมาตรา ๙๖)

(๙๐) ผู้ประกันตนแบบลูกจ้างและแบบสมัครใจที่มีนายจ้างสมทบ (๖๕ (๒)) ต้องได้รับประโยชน์ทดแทนที่เท่าเทียมกัน เว้นแต่จะมีข้อจำกัดทางสภาพที่ทำให้ทำไม่ได้ (ร่างมาตรา ๙๗)

(๙๑) สิทธิรับบริการทางการแพทย์กรณีเจ็บป่วยอันมิใช่จากการทำงานเริ่มตั้งแต่วันที่เข้าสู่ระบบ ส่วนสิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขการส่งเงินสมทบ (ร่างมาตรา ๙๘)

(๙๒) ประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วยครอบคลุมทั้งค่ารักษา เงินทดแทนการขาดรายได้ของตนเอง เงินทดแทนกรณีหยุดงานเพื่อดูแลคนในครอบครัว และค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ (ร่างมาตรา ๙๙)

(๙๓) เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเจ็บป่วยให้จ่ายร้อยละห้าสิบของค่าจ้าง (หรือร้อยละหกสิบหากส่งสมทบเกินสิบปี) โดยจ่ายได้ไม่เกิน ๑๘๐ วันต่อปี เว้นแต่โรคเรื้อรังที่อาจขยายได้ถึง ๓๖๕ วัน (ร่างมาตรา ๑๐๐)

(๙๔) สิทธิกรณีคลอดบุตรจะเกิดขึ้นเมื่อส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าเดือนภายในสิบห้าเดือนก่อนรับบริการ โดยครอบคลุมถึงกรณีอยู่กินฉันสามีภริยาโดยเปิดเผยด้วย (ร่างมาตรา ๑๐๑)

(๙๕) ประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตรครอบคลุมค่าตรวจครรภ์ ค่าทำคลอด ค่ารักษาพยาบาลแม่และเด็ก รวมถึงเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร (ร่างมาตรา ๑๐๒)

(๙๖) เงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อคลอดบุตรให้จ่ายไม่เกินสองครั้งแบบเหมาจ่าย ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้าง เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน (ร่างมาตรา ๑๐๓)

(๙๗) กรณีผู้ประกันตนไม่ได้คลอดบุตรในสถานพยาบาลตามที่กองทุนกำหนด ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนการคลอดบุตรในรูปแบบเงินเหมาจ่ายตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๐๔)

(๙๘) สิทธิกรณีทุพพลภาพด้านบริการทางการแพทย์เริ่มตั้งแต่วันที่แรก ส่วนเงินทดแทนการขาดรายได้ต้องส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนภายในสิบห้าเดือนก่อนทุพพลภาพ (ร่างมาตรา ๑๐๕)

(๙๙) ประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพครอบคลุมค่ารักษา การฟื้นฟูอาชีพและสังคม อุปกรณ์ช่วยความพิการ และเงินทดแทนการขาดรายได้ (ร่างมาตรา ๑๐๖)

(๑๐๐) เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีทุพพลภาพให้จ่ายตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของ ครม. แต่ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบของค่าจ้าง (ร่างมาตรา ๑๐๗)

(๑๐๑) หากสภาพทุพพลภาพดีขึ้นหลังการฟื้นฟู เลขาธิการมีอำนาจสั่งลดเงินทดแทนได้ แต่หากต่อมาสภาพร่างกายเสื่อมลงอีก ก็สามารถสั่งเพิ่มเงินทดแทนกลับคืนได้ (ร่างมาตรา ๑๐๘)

(๑๐๒) กรณีผู้ประกันตนตายโดยมิใช่จากการทำงานและส่งเงินสมทบครบเกณฑ์ ให้จ่ายค่าทำศพไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของค่าจ้างขั้นต่ำ และจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ทายาทตามระยะเวลาการส่งเงินสมทบ (ร่างมาตรา ๑๐๙)

(๑๐๓) หากผู้ประกันตนที่รับเงินทดแทนการเจ็บป่วยหรือทุพพลภาพอยู่ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายค่าทำศพและเงินสงเคราะห์โดยใช้ฐานเงินทดแทนเดือนสุดท้ายมาคำนวณ (ร่างมาตรา ๑๑๐)

(๑๐๔) สิทธิกรณีสงเคราะห์บุตรจะเกิดขึ้นเมื่อส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือนภายในสามสิบหกเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิ (ร่างมาตรา ๑๑๑)

(๑๐๕) ประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรครอบคลุมค่าความเป็นอยู่ ค่าเล่าเรียน ค่ารักษาพยาบาล และค่าสงเคราะห์อื่นที่จำเป็นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๑๒)

(๑๐๖) หากผู้ประกันตนที่ได้รับเงินสงเคราะห์บุตรกลายเป็นผู้ทุพพลภาพหรือตาย ให้บุตรนั้นยังคงได้รับสิทธิสงเคราะห์ต่อไปจนกว่าจะครบเกณฑ์ (ร่างมาตรา ๑๑๓)

(๑๐๗) การสงเคราะห์บุตรให้ได้รับสำหรับบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายคราวละไม่เกินสามคนจนกว่าบุตรจะมีอายุครบตามที่กำหนดแต่ไม่เกินยี่สิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๑๑๔)

(๑๐๘) ในกรณีผู้ประกันตนตาย ให้จ่ายเงินสงเคราะห์บุตรแก่คู่สมรสหรือผู้ใช้อำนาจปกครองที่ดูแลบุตรอยู่จริงตามลำดับที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑๕)

(๑๐๙) สิทธิกรณีชราภาพจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ประกันตนส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน ไม่ว่าจะเป็นอย่างเวลาติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม (ร่างมาตรา ๑๑๖)

(๑๑๐) ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแบ่งเป็นสองรูปแบบ คือ เงินบำนาญชราภาพ (รายเดือน) หรือเงินบำเหน็จชราภาพ (จ่ายครั้งเดียว) ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑๗)

(๑๑๑) ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินชราภาพเมื่ออายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์และสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน หากส่งเงินสมทบไม่ครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนให้รับเป็นเงินบำเหน็จ (ร่างมาตรา ๑๑๘)

(๑๑๒) หากผู้รับเงินบำนาญชราภาพกลับเข้าทำงานและเป็นผู้ประกันตนใหม่ ให้ระงับการจ่ายเงินบำนาญชราภาพไว้จนกว่าจะสิ้นสุดสภาพการทำงานครั้งใหม่ (ร่างมาตรา ๑๑๙)

(๑๑๓) กรณีผู้รับเงินบำนาญชราภาพตายภายในหกสิบเดือนนับแต่มีสิทธิ ให้ทายาทมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๒๐)

(๑๑๔) หากผู้ประกันตนมีสิทธิรับทั้งเงินทุพพลภาพและบำนาญชราภาพในเวลาเดียวกัน ให้รับเงินทุพพลภาพควบคู่กับบำเหน็จชราภาพแทน (ร่างมาตรา ๑๒๑)

(๑๑๕) สิทธิกรณีว่างงานสำหรับลูกจ้างต้องส่งเงินสมทบไม่น้อยกว่าหกเดือนภายในสิบห้าเดือนก่อนว่างงาน โดยต้องเป็นผู้ที่พร้อมทำงานและไม่ได้ถูกเลิกจ้างเพราะทุจริตหรือทำผิดร้ายแรง (ร่างมาตรา ๑๒๒)

(๑๑๖) ผู้ประกันตนจะได้รับเงินทดแทนการว่างงานตั้งแต่วันที่แปดนับแต่วันที่ว่างงานจากนายจ้างรายสุดท้าย ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒๓)

(๑๑๗) กรณีว่างงานเนื่องจากเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างหยุดกิจการชั่วคราวโดยไม่จ่ายค่าจ้าง ผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบครบเกณฑ์มีสิทธิได้รับเงินทดแทนตามที่ ครม. เห็นชอบ (ร่างมาตรา ๑๒๔)

(๑๑๘) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบสถานประกอบการ ค้นเอกสาร สั่งให้บุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือยึดอายัดทรัพย์สินของนายจ้างตามคำสั่งของเลขาธิการ (ร่างมาตรา ๑๒๕)

(๑๑๙) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายจ้างมีหน้าที่ต้องอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติงานตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๒๖)

(๑๒๐) ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทุกครั้งตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒๗)

(๑๒๑) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาในขณะที่ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๒๘)

(๑๒๒) นายจ้างต้องจัดทำทะเบียนผู้ประกันตนและเก็บรักษาไว้ที่สถานที่ทำงานเพื่อให้ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา (ร่างมาตรา ๑๒๙)

(๑๒๓) สำนักงานมีอำนาจเชื่อมต่อข้อมูลกับหน่วยงานรัฐอื่นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บเงิน สมทบและจ่ายสิทธิประโยชน์ โดยต้องจัดระบบเปิดเผยข้อมูลแก่สาธารณะเพื่อความโปร่งใส (ร่างมาตรา ๑๓๐)

(๑๒๔) เลขาธิการมีอำนาจพิจารณาขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาการยื่นแบบรายการหรือการ ส่งเงินสมทบได้หากมีเหตุจำเป็น แต่ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่มที่เกิดขึ้น (ร่างมาตรา ๑๓๑)

(๑๒๕) กรณีเกิดเหตุสุดวิสัยหรือความจำเป็นอื่น คณะกรรมการมีอำนาจสั่งขยายหรือเลื่อน กำหนดเวลาส่งเงินสมทบได้ตามความเหมาะสม โดยต้องเปิดเผยเหตุผลต่อสาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๓๒)

(๑๒๖) ผู้ที่ไม่พอใจคำสั่งของคณะกรรมการ เลขาธิการ หรือเจ้าหน้าที่ (ยกเว้นคำสั่งยึดทรัพย์) มีสิทธิยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน (ร่างมาตรา ๑๓๓)

(๑๒๗) กำหนดโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท สำหรับผู้ที่ไม่ให้ ถ้อยคำหรือส่งเอกสารตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๓๔)

(๑๒๘) ผู้ที่จงใจไม่กรอกแบบสำรวจหรือไม่ส่งแบบสำรวจคืนภายในเวลาที่กำหนด มีความผิด ทางพินัยต้องชำระค่าปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๑๓๕)

(๑๒๙) ผู้ที่กรอกข้อมูลในแบบสำรวจเป็นเท็จโดยรู้อยู่แล้ว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหก เดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๑๓๖)

(๑๓๐) ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลลับในแบบสำรวจแก่บุคคลอื่นโดยไม่มีอำนาจหน้าที่ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๑๓๗)

(๑๓๑) นายจ้างที่ไม่ยื่นขึ้นทะเบียนประกันสังคมหรือแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อมูลภายในกำหนดเวลา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับรายวันจนกว่าจะปฏิบัติถูกต้อง (ร่างมาตรา ๑๓๘)

(๑๓๒) นายจ้างที่แจ้งข้อมูลทะเบียนหรือส่งเงินสมทบเป็นเท็จ หรือไม่ยื่นแบบแสดงการส่งเงินสมทบตามกำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๑๓๙)

(๑๓๓) ผู้ที่ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๑๔๐)

(๑๓๔) นายจ้างที่ไม่จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนผู้ประกันตนไว้ที่สถานที่ทำงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๑๔๑)

(๑๓๕) ผู้ที่ล่องรู้ความลับทางการค้าของนายจ้างจากการปฏิบัติหน้าที่แล้วนำไปเปิดเผย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสามพันบาท (ร่างมาตรา ๑๔๒)

(๑๓๖) ในกรณีที่นิติบุคคลทำผิด กรรมการหรือผู้จัดการผู้รับผิดชอบการดำเนินงานต้องรับโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๑๔๓)

(๑๓๗) เลขาธิการมีอำนาจเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนเพื่อให้คดีสิ้นสุดลงได้หากผู้กระทำความผิดยินยอม (ร่างมาตรา ๑๔๔)

(๑๓๘) ในบทเฉพาะกาล กำหนดให้การอ้างถึงหน่วยงานและตำแหน่งเดิมในกฎหมายเก่า ให้ถือว่าเป็นการอ้างถึงกองทุนและเลขาธิการตามกฎหมายใหม่นี้ (ร่างมาตรา ๑๔๕)

(๑๓๙) ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน รวมถึงพนักงานและงบประมาณของสำนักงานประกันสังคมเดิมไปเป็นของกองทุนใหม่ทั้งหมด (ร่างมาตรา ๑๔๖)

(๑๔๐) ให้คณะกรรมการและเลขาธิการชุดเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะมีชุดใหม่เข้ามารับตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๔๗ ๑๔๘)

(๑๔๑) ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ เดิม ให้ถือเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๑) และการดำเนินการใดที่นายจ้างทำไว้โดยชอบแล้วให้ถือว่าใช้ได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๔๙)

(๑๔๒) ผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ และ ๔๐ เดิม ให้ถือเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๓) และภายในเก้าสิบวันนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เลขาธิการต้องสอบถามความสมัครใจในการเปลี่ยนประเภทเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๖๔ (๒) (ร่างมาตรา ๑๕๐)

(๑๔๓) ให้นับระยะเวลาการส่งเงินสมทบที่ผู้ประกันตนได้ส่งไว้ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลาสะสมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕๑)

(๑๔๔) ให้เลขาธิการสอบถามความสมัครใจของข้าราชการเดิมว่าประสงค์จะปฏิบัติงานในด้านการประกันสังคมต่อหรือไม่ หากประสงค์ปฏิบัติงานต่อ ให้เลือกได้ว่าจะคงสถานะข้าราชการไว้หรือประสงค์ที่จะเปลี่ยนเป็นพนักงาน (ร่างมาตรา ๑๕๒ และร่างมาตรา ๑๕๓)

(๑๔๕) ข้าราชการที่ลาออกไปเป็นพนักงานกองทุนยังคงมีสิทธิเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และได้รับสวัสดิการจากรัฐต่อไปได้ (ร่างมาตรา ๑๕๔)

(๑๔๖) ข้าราชการที่ไม่ประสงค์จะทำงานกับกองทุน ให้โอนไปสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานโดยได้รับเงินเดือนและสวัสดิการไม่น้อยกว่าเดิม (ร่างมาตรา ๑๕๕)

(๑๔๗) กำหนดให้ออกกฎหมายลำดับรองให้แล้วเสร็จภายในสองปี โดยในระหว่างนั้นให้ใช้กฎหมายลำดับรองเดิมไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดกับกฎหมายฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๑๕๖)